

Metsäsektorin suhdannetiedote 2026

**Matleena Kniivilä, Jari Viitanen,
Emmi Haltia, Jussi Leppänen,
Antti Mutanen, Tuomas Niinistö ja
Johanna Routa**

**Luonnonvara- ja
biotalouden tutkimus
34/2026**

Sisältö

Yhteenveto 3

Talouskehitys 6

Jari Viitanen

Puutuoteteollisuus 9

Antti Mutanen

Massa- ja paperiteollisuus 13

Matleena Kniivilä ja Emmi Haltia

Raakapuumarkkinat 18

Jussi Leppänen

Bioenergiamarkkinat 23

Tuomas Niinistö ja Johanna Routa

Yhteenveto

Talouden epävarmuus heijastuu metsäsektorille

Vuoden 2026 maailmantalouden näkymät ovat kevään aikana heikentyneet. Geopoliittinen epävarmuus, Ukrainan sodan jatkuminen ja erityisesti Lähi-idän kriisi ovat nostaneet energian ja raaka-aineiden hintoja, hidastaneet kulutuskysynnän elpymistä ja heikentäneet maailmankauppan kasvunäkymiä. Öljyn hinnan nousu lisää edelleen kustannuspaineita erityisesti energia- ja kuljetusintensiivisillä aloilla. Suomen talous on alkuvuonna osoittanut elpymisen merkkejä kulutuksen, investointien ja teollisuustuotannon vahvistuessa, mutta ulkoiset shokit, heikko kuluttajaluottamus ja mahdollinen korkojen nousu varjostavat loppuvuoden kehitystä. Maailmantalouden heikentyneet näkymät vaikuttavat myös metsäsektorin tuotantoon ja vientiin.

Sahatavaran tuotanto ja vienti laskussa

Talouden näkymien heikentyminen heijastuu erityisesti asuinrakentamismääriin, ja kauan odotettu rakentamisen kasvuunlähtö Euroopassa on muuttunut jälleen epävarmemmaksi. Alkuvuonna sahatavaran tuotanto- ja vientimäärät ovat laskeneet, mutta vientihinta on noussut viime vuoden lopun lukemista. Kuusisahatavaran markkinanäkymät ovat mäntysahatavaraa myönteisemmät, sillä Keski-Euroopassa on pulaa kuusituokista. Suomen sahatavaran tuotannon ja viennin ennustetaan laskevan tänä vuonna neljä prosenttia ja sahatavaran keskimääräisen vientihinnan nousevan kolme prosenttia viime vuodesta.

Rakentamisaktiviteetin alhaisuus Euroopassa on heijastunut erityisesti havuvanerin kysyntään, kun taas koivuvanerin kysyntä teollisissa käyttökohteissa on pysynyt hyvällä tasolla. Alkuvuoden aikana havuvanerin vientimäärä laski kuusi prosenttia mutta koivuvanerin vienti kasvoi runsaat 20 prosenttia. EU:hun tuotavalle kiinalaiselle lehtivanerille on asetettu korkeat polkumyyntitullit, ja koivuvanerin hintatason odotetaan säilyvän jatkossakin korkealla. Vuonna 2026 vanerin tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan maltillisesti 2–3 prosenttia ja vanerin keskimääräisen vientihinnan nousevan kolme prosenttia.

Kartongin, paperin ja sellun keskimääräiset vientihinnat jäävät viime vuotta alemmiksi

Kartonkien markkinakysyntä on ollut alkuvuoden aikana heikkoa ja epävakaa. Tuotantokapasiteetin kasvun myötä lisääntynyt tarjonta on vaikeuttanut kustannusten nousun siirtämistä hintoihin. Kysynnän selvää vahvistumista ei ole näköpiirissä, koska kuluttajien luottamus talouskehitykseen on edelleen heikkoa. Suomessa kartongin tuotanto kasvaa kolme prosenttia ja vientimäärät prosentin Stora Enson Oulun tehtaan lisäessä vähitellen tuotantomääriään. Kartongin keskimääräinen vientihinta jää hieman viime vuotta alemmiksi.

Euroopan paperimarkkinoilla kysyntä on säilynyt heikkona ja hintakehitys on ollut kevään aikana vaisua. Viime vuonna toteutetut paperikoneiden sulkemiset parantavat hieman kapasiteetin käyttöastetta Suomessa tänä vuonna. Markkinatilanteeseen ei kuitenkaan ole odotettavissa merkittävää muutosta, minkä vuoksi paperin tuotanto- ja vientimäärät laskevat viime vuodesta. Myös vientihinta jää viime vuotta alemmiksi.

Paperin ja kartongin heikko kysyntä heijastuu sellun kysyntään ja vientiin Suomesta. Tehtaiden käyttöasteissa on suuria eroja, kun osaa tehtaita seisotetaan heikon markkinatilanteen vuoksi. Massan- ja selluntuotantomäärät pienenevät Suomessa hieman tänä vuonna ja vienti jää viime vuotta matalammalle tasolle. Myös kapasiteetin käyttöaste jää edelleen alhaiseksi. Sellun keskimääräinen vientihinta jää selvästi viime vuoden keskihintaa alemmaksi, vaikka hintataso paranee hieman loppuvuotta kohden.

Hakkuut vähenevät viime vuodesta

Viime vuoden loppupuoliskolla alkanut puunhintojen lasku vähensi selvästi myös puukauppamääriä. Myös puun tuontimäärät laskivat. Puutaralajien hintojen vuodensisäinen vaihtelu on ollut suurta sekä viime että kuluvana vuonna. Tukkien keskimääräinen kantohinta jää kuluvana vuonna 2–6 prosenttia viime vuoden keskihintaa alemmaksi. Kuitupuiden keskimääräiset hinnat jäävät 20–21 prosenttia viime vuoden keskihinnoina. Tukkipuiden hakkuut kasvavat 28,8 miljoonaan kuutiometriin puuvarastojen täydentämisen vuoksi, vaikka sahatavaran kysyntä vähenee hieman. Kuitupuiden hakkuut vähenevät 33,0 miljoonaan kuutiometriin massa- ja paperiteollisuuden tuotannon laskiessa. Kokonaisuutena teollisuuspuun hakkuut vähenevät viime vuodesta. Puun tuonti kasvaa 4,2 miljoonaan kuutiometriin.

Puupolttoaineiden käyttö jatkoi laskuaan vuonna 2025 lauhan talven sekä lämmöntuotannon sähköistymisen seurauksena. Metsähakkeen kulutus putosi lämpö- ja voimalaitoksissa 9,1 miljoonaan kuutiometriin. Vuonna 2026 puupolttoaineiden käytön laskun ennakoidaan tasaantuvan, mutta heikentynyt kysyntä on jo kääntänyt energiapuumarkkinoiden suhdanteen. Metsähakkeen keskimääräisen laitoshinnan arvioidaan laskevan 5–7 prosenttia viime vuoden keskimääräisestä hinnasta. Bioenergiamarkkinat ovat siirtymässä kasvuvaiheesta sopeutumisvaiheeseen: kysyntä heikkenee lyhyellä aikavälillä sähköistymisen vuoksi, mutta puu säilyttää keskeisen roolin energijärjestelmän joustona ja huoltovarmuuden turvaajana.

Asiasanat: Sahatavara, vaneri, paperi, sellu, kartonki, kantohinnat, hakkuut, puun tuonti, metsäenergia.

Metsäsektorin keskeiset ennustemuuttujat

Tuote		% -muutos edellisvuodesta		
		2024	2025	2026e
Havusahatavara	tuotanto	5	7	-4
	vienti	-2	11	-4
	vientihinta	8	5	3
Vaneri	tuotanto	5	-6	3
	vienti	5	-2	2
	vientihinta	-7	-3	3
Sellu	tuotanto	0	4	-3
	vienti	-11	8	-5
	vientihinta	5	-5	-9
Paperi	tuotanto	4	1	-4
	vienti	4	3	-4
	vientihinta	-6	-3	-3
Kartonki	tuotanto	10	-2	3
	vienti	9	3	1
	vientihinta	-5	-2	-2
Teollisuuspuun hakkuut		2	1	-2
Raakapuun tuonti (sis. hake)		16	-18	2

Lähteet: Metsäteollisuus ry ja Tulli, ennusteet Luke.

Yksityismetsien keskimääräiset nimelliset kantohinnat

Puutavara-laji	2024	2025	Muutos	2026e	Muutos
	€/m ³	€/m ³	%	€/m ³	%
Mäntytukki	77,2	80,5	4	77,6	-4
Kuusitukki	80,5	82,9	3	81,4	-2
Koivutukki	65,1	65,8	1	61,5	-6
Mäntykuitu	30,6	31,1	2	24,6	-21
Kuusikuitu	32,7	33,3	2	26,7	-20
Koivukuitu	31,2	31,4	1	25,1	-20

Lähde: Luke.

Talouskehitys

Jari Viitanen

Vuonna 2025 maailmantalous kasvoi 3,2 prosenttia. Yhdysvalloissa kasvu hidastui edellisvuodesta pariin prosenttiin, kun taas euroalueella kasvu kiihtyi puoleentoista prosenttiin. Myös Japanissa ja Britanniassa talouskasvu hieman kiihtyi edellisvuodesta. Vuoden 2025 loppupuolella talousnäymät vuodelle 2026 näyttivät edelleen positiivisilta inflaation hidastuessa, kuluttajien ostovoiman kasvaessa ja talouden epävarmuuden vähitellen hälvetessä. Vuoden 2026 maailmantalouden kehitys näyttää kuitenkin noudattelevan 2020-luvulla jo useaan kertaan nähtyä tapahtumakulkua. Alkuvuoden vielä positiivisten näkymien jälkeen odotukset loppuvuoden maailmantalouden ja -kaupan kasvun piristymisestä ovat hiipuneet kevään edetessä. Ukrainan sodan jatkumisen lisäksi helmikuun 2026 lopussa alkanut Lähi-idän sota kerrannaisvaikutuksineen on luonut merkittävää epävarmuutta erityisesti energian ja raaka-aineiden hintoihin ja saatavuuteen sekä viivästyttänyt kulutuskysynnän globaalia

Vuoden 2026 maailmantalouden näkymät ovat kevään aikana heikentyneet.

elpymistä. On todennäköistä, että hetkellisistä konfliktien suvantovaiheista ja rauhanneuvotteluista huolimatta epävarmuus säilyy korkeana myös loppuvuoden ajan. Konfliktien laajeneminen tai uusien puhkeaminen on täysin mahdollista. Epävarmuutta pitää yllä myös globaalin kauppasodan uhka, inflaation kohoaminen, rahapolitiikan kiristyminen sekä Yhdysvaltojen ennakoimattomat ja äkilliset politiikkamuutokset, joilla on maailmankauppaan merkittävä vaikutus.

Lähi-idän sodan seurauksena useat ennustelaitokset ovat laskeneet maailmantalouden tämän vuoden kasvuennusteita alkuvuoden aikana noin kolmeen prosenttiin. Euroalueella kasvu hidastuu tänä vuonna noin prosenttiin. Myös Japanissa ja Kiinassa talouskasvut ovat hidastumassa viime vuodesta. Metsäteollisuusmarkkinoiden näkökulmasta keskeisten Saksan ja Ruotsin talouksien ennakoidaan kuitenkin hieman piristyvän. Euroalueella kuluttajien ja elinkeinoelämän luottamukset talouteen hieman notkahtivat alkukevään aikana, mutta jo toukokuussa luottamusindikaattorit osoittivat lievää elpymistä. Luottamus on kokonaisuudessaan kuitenkin vielä kaukana pitkän aikavälin keskiarvostaan. Saksassa julkisen kulutuksen kasvun kohdentuminen puolustukseen ja infrastruktuuriin saa talouden kasvamaan lähes prosentin vauhtia. Yhdysvaltojen talouden ke-

hitykseen sen sijaan liittyy epävarmuutta ja kehitys riippuu voimakkaasti loppuvuoden öljyn hinnan ja muiden kustannusten kehityksistä, kuluttajien luottamuksesta sekä Yhdysvaltojen keskuspankin (FED) korkopolitiikasta. Markkinaennusteet odottavat Yhdysvaltojen talouden kasvavan noin parin prosentin vauhtia. Metsäteollisuuden Yhdysvaltojen viime vuonna asettamat tullit vaikuttavat sekä suoraan Yhdysvaltoihin vietävien tuotteiden, kuten paperin ja kartongin, viennin määrän muutosten kautta että epäsuorasti esimerkiksi sahataran muuttuvien globaalien kauppavirtojen, markkinaosuuksien ja valuuttakurssien muutosten kautta.

Keskuspankit tarkkailuasemissa inflaation ja korkojen suhteen

Euroalueella inflaatio on alkuvuoden aikana jälleen noussut Euroopan keskuspankin (EKP) tavoitetason yläpuolelle. Toukokuussa 2026 inflaatio oli 3,2 prosenttia vuositasolla mitattuna. Pohjainflaatio, josta on poistettu elintarvikkeiden ja energian hinnanmuutokset, oli 2,5 prosenttia. Lähi-idän kriisissä ei ole toistaiseksi lopullista sopua näköpiirissä, vaikka rauhanneuvotteluja esimerkiksi Hormuzinsalmen avaamisesta käydään aktiivisesti. Jatkuessaan kriisi tulee pitämään öljyn ja energian hinnat korkeina loppuvuoden aikana ja kiihdyttää edelleen inflaatiota.

Yhdysvalloissa inflaatio on jo usean vuoden ajan pysytellyt sitkeästi kahden prosentin yläpuolella. Lähi-idän kriisin seurauksena myös Yhdysvalloissa öljyn ja polttoaineet hinnat ovat kevään aikana nousseet, mikä näkyy tuoreissa inflaatioluvuissa. Huhtikuussa 2026 kokonaisinflaatio oli vuositasolla 3,8 ja pohjainflaatio 2,8 prosenttia. Vaikka työmarkkinoiden kireyden ennakoitu vähentyminen loppuvuoden aikana helpottaa Yhdysvalloissa palkkojen nousupaineita, öljyn ja kaasun hintojen mahdollinen pysyminen korkealla toisaalta pitää yllä inflaatiota. Yhdysvaltojen viime vuoden tullikorotusten vaikutukset ovat myös hitaasti valumassa kotimarkkinoille kustannusten nousuna. Markkinaennusteissa inflaation odotetaan vielä hieman nousevan sekä euroalueella että Yhdysvalloissa loppuvuoden aikana.

Keskuspankkien rahapolitiikan muutosten ajoittamisissa korostuvat hintojen nousuvauhti sekä arviot inflaation pitkäkestoisista vaikutuksista talouteen. EKP on viimeksi laskenut ohjauksorkojaan kesäkuussa 2025. Mikäli öljyn ja energian hinnat sekä muut kustannukset pysyvät loppuvuoden aikana korkealla, EKP joutuu kääntämään rahapolitiikan suunnan ja aloittamaan ohjauksorkojen nostot. Markkinoilla ensimmäistä koronnostoa ennakoidaan jo kesäkuulle ja loppuvuonna koronnostojen odotetaan jatkuvan. FED laski viimeksi ohjauksorko- aan joulukuussa 2025. Alkuvuoden öljytuotteiden ja energian hintojen nousu rajoittaa kuitenkin keskuspankin halukkuutta jatkaa koronlaskuja. Inflaation lisäksi myös Yhdysvaltojen

Kuva: Nguyễn Âu/Pixabay.

työmarkkinatilanne vaikuttaa loppuvuoden korkopäätöksiin. On mahdollista, että myös Yhdysvalloissa Trumpin hallinnon vastusteluis- ta huolimatta korkotaso kääntyy loppuvuonna nousuun. Myös useilla muilla talousalueilla rahapolitiikan odotetaan asteittain kiristyvän.

Kriiseissä sijoitukset hakeutuvat Yhdysvaltojen dollariin

Valuuttakurssien muutoksiin vaikuttavat yleensä talousalueiden väliset suhteelliset korkotasot, niiden odotetut muutokset sekä spekulatiot tulevista kurssimuutoksista yhdessä talousalueiden kasvunäkymien kanssa. Lähi-idän kriisin aikana Yhdysvaltojen dollari on vahvistunut muihin keskeisiin valuuttoihin nähden, kun kansainväliset sijoitukset ovat hakeutuneet dollarisijoituksiin. Tämä on tyypillistä kriisikäyttäytymistä, kun dollari koetaan niin sano-

tuksi turvasatamaksi. Mikäli Lähi-idän kriisi jatkuu ja öljyn hinta pysyy korkealla tai muita merkittäviä epävarmuutta lisääviä kriisejä puhkeaa, Yhdysvaltojen dollarilla on edelleen vahvistumispaineita. Mikäli taas epävarmuus markkinoilla häviää loppuvuoden aikana, valuuttakursseihin vaikuttavat muut tekijät, kuten talousalueiden kasvunäkymät, vaikuttavat kurssikehityksiin.

Valuuttakurssien muutoksia on vaikea ennakoita, mutta markkinoilla euron odotetaan edelleen hieman heikentyvän Yhdysvaltojen dollariin nähden loppuvuoden aikana. Euroalueen Yhdysvaltoja heikommät kasvunäkymät, epävarmuus ja energiatuotteiden hinnannousu eivät houkuttele sijoituksia euroalueelle.

Kriisien kesto vaikuttaa öljyn hintakehitykseen

Lähi-idän kriisin seurauksena öljyn maailmanmarkkinahinnat nousivat hetkessä alle 70 dollarista korkeimmillaan lähes 120 dollariin barrelilta. Iranin öljyntuotanto on ollut noin viisi prosenttia maailman koko öljyntuotannosta. Sen viemästä määrästä lähes 90 prosenttia on suuntautunut Kiinaan. Hormuzinsalmen sulkeminen on kuitenkin vaikuttanut myös muiden Lähi-idän öljyntuottajavaltioiden tuotanto- ja vientimääriin samalla, kun Venäjältä markkinoille tulevan öljyn määrä on jatkuvasti pienentynyt Ukrainan öljynjalostamoihin ja sata-miin tekemien iskujen vuoksi. Vaikka OPEC+ -maat päättivät toukokuussa 2026 öljyntuotannon lisäämisestä, lyhyellä aikavälillä markki-

tannon lisäämisestä, lyhyellä aikavälillä markkinoille ei välttämättä ole tulossa merkittävää tarjonnan lisäystä, kun useiden tuottajavaltioiden vienti kulkee Hormuzinsalmen kautta. Yhdistyneiden arabiemiirikuntien ero OPEC+-järjestöstä ei myöskään näy vielä merkittävästi tämän vuoden aikana öljymarkkinoilla. Kriisien ja sotatoimien jatkuessa öljyn, polttoaineiden ja raaka-aineiden hinnat pysyvät korkealla vaikuttaen muun muassa metsäteollisuuden kuljetus- ja muihin kustannuksiin.

Suomen talouskehitys vedenjakkajalla

Suomen talous kasvoi 0,2 prosenttia vuonna 2025. Vuoden loppupuolella kasvu kuitenkin nopeutui ja vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä Suomen talous kasvoi peräti 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kasvu on ollut laaja-alaista, sillä pitkään alamaissa ollut

yksityinen kulutus on kohentunut, investoinnit erityisesti infrastruktuuriin ovat kasvaneet ja myös teollisuustuotanto on viime syksystä saakka kasvanut uusien tilausten myötä.

Vaikka kotimaiset kasvutekijät ovat kohene-massa, Suomi ei pysty välttämään ulkomailta tulevia negatiivisia shokkeja, jotka vaikuttavat erityisesti maailmanmarkkina- ja vientikysyntään. Lähi-idän kriisin vuoksi öljyn ja energian hintojen nousu vaikuttaa tuotanto- ja kuljetuskustannuksiin ja myös korkojen ennakoitu nousu tulee hidastamaan loppuvuoden talouskehitystä. Vaikka yksityinen kulutus on piristynyt, Tilastokeskuksen toukokuussa 2026 julkaiseman kuluttajien luottamusta mittaavien indikaattoreiden mukaan arviot oman talouden nykytilasta sekä odotukset omasta ja Suomen taloudesta vuoden kuluttua olivat hyvin hu-

not. Kuluttajien luottamus on siten hataraa ja negatiivisten uutisten virta maailmalta voi nopeasti kääntää yksityisen kulutuksen suuntaa. Valtion velkaantuminen, tiedossa olevat tulevat menoleikkaukset ja mahdolliset veronkorotukset vaikuttavat myös kulutukseen. Elinkeinoelämän luottamus sen sijaan vahvistui hie-man toukokuussa Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannetiedustelun mukaan, vaikka rakentamisessa luottamus on edelleen hyvin heikkoa. Teollisuudessa työllisyys on kääntynyt jo nousuun, vaikka koko taloudessa työttömyys edelleen kasvaa aina syksyyn saakka. Kauppa- ja geopoliittisista epävarmuuksista huolimatta useat ennustelaitokset arvioivat Suomen talouden piristyvän noin prosentin kasvuun tänä vuonna.

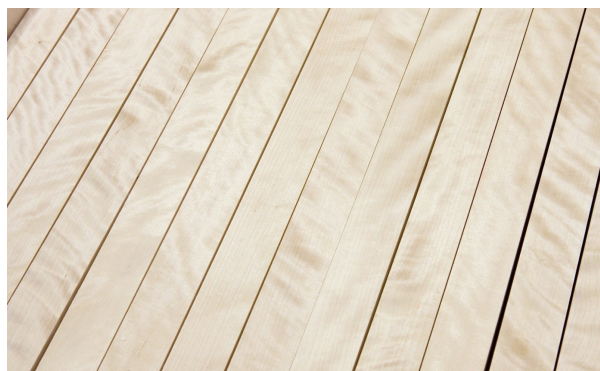
Puutuoteteollisuus

Antti Mutanen

Suomen sahatavaran tuotanto kasvoi vuonna 2025 ennustettua suuremmaksi, runsaaseen 11,7 miljoonaan kuutiometriin. Erityisesti vuoden 2025 alkupuoliskolla sahatavaran tuotanto- ja vientimäärät kasvoivat sekä vientihinta nousi. Talouden epävarmuus alkoi kuitenkin pian lisääntyä muun muassa Yhdysvaltojen tempoilevan tullipolitiikan seurauksena. Vaikka sahatavara jäi varsinaisten tuontitullien ulkopuolelle, myöhemmin siihen kohdistettiin 10 prosentin niin sanottu Section 232 -tulli. Kanadalaiseen havusahatavaraan kohdistuvia polkumyynti- ja tasoitustulleja puolestaan nostettiin heinä-elokuussa 35 prosenttiin, ja kokonaistullirasitus Section 232 -tullin kanssa kohosi loppuvuonna 45 prosenttiin. Talouden epävarmuus heijastui Euroopassa erityisesti asuntorakentamiseen ja vuoden edetessä rakentamisen ennusteita tarkistettiin alaspäin.

Vaikka rakentamisen kehitys oli vuonna 2025 Euroopassa väisua, Suomen sahatavaran vienti moniin Euroopan maihin kasvoi. Tullin ennakkotietojen mukaan esimerkiksi vienti Viroon

Sahatavaran tuotanto ja vienti laskussa

Kuva: Erkki Oksanen/Luke.

kasvoi 21 ja Saksaan 19 prosenttia edellisvuodesta. Keski-Euroopan laajat kaarnakuoriaistuhot ovat takanapäin, ja tuhopuun hakkuut ovat pienentyneet merkittävästi. Saksassa kokonaishakkuumäärät supistuivat vuonna 2025, ja tuhopuun korjuumäärissä palattiin vuoden 2018 ja laajoja metsätuhoja edeltäneen ajanjakson tasolle. Keski-Euroopan sahat ovat kärsineet erityisesti kuusitukkipulasta ja tukkien hintataso on noussut. Sahat ovat rajoittaneet tuotantoaan, ja osa on siirtynyt sahaamaan kuusen asemasta mäntyä. Stora Enso puolestaan käynnisti marraskuussa 2025 Keski-Euroopan sahaliiketoimintaansa koskevan strategisen arvioinnin, ja yhtenä vaihtoehtona on toimintojen myynti.

Suomen sahatavaran vienti veti vuonna 2025 myös Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän markkinoille. Vienti Egyptiin sekä Israeliin kasvoi 13 prosenttia ja Saudi-Arabiaan 10 prosenttia. Sen sijaan vienti Kiinaan supistui edelleen (-10 %) ja vienti Japaniin kasvoi moniin muihin maihin verrattuna vähän (+4 %). Havusahatavaraa vietiin Suomesta vuonna 2025 yhteensä 9,0 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli 11 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vaikka sahatavaran vientihinnan alkuvuoden nousu kääntyi vuoden edetessä laskuksi, oli koko vuoden keskimääräinen vientihinta viisi prosenttia edellisvuotta korkeampi.

Rakentamisen lähtö kasvuun epävarmaa

Alkuvuosi 2026 on sahatavaramarkkinoilla toistanut jo neljänä vuonna tutuksi tullutta kaavaa. Vuoden alussa odotetaan, että rakentaminen ja sahatavaran kysyntä alkavat vihdoinkin elpyä, mutta vuoden edetessä odotukset hiipuvat talouden epävarmuuden kasvaessa. Yhdysvalloissa havusahatavaran futuurihinnat nousivat tammikuussa 2026 nopeasti, mutta laskivat helmikuussa Yhdysvaltojen ja Israelin iskettyä Iraniin. Lähi-idän kriisi on heijastunut erityisesti polttoaineiden hintoihin ja nostanut rahtikustannuksia sekä kiihdyttänyt inflaatiota luoden keskuspankeille koronnostopaineita. Niin Yhdysvalloissa kuin Euroopassa rakentamisen, erityisesti asuntorakentamisen, kasvun

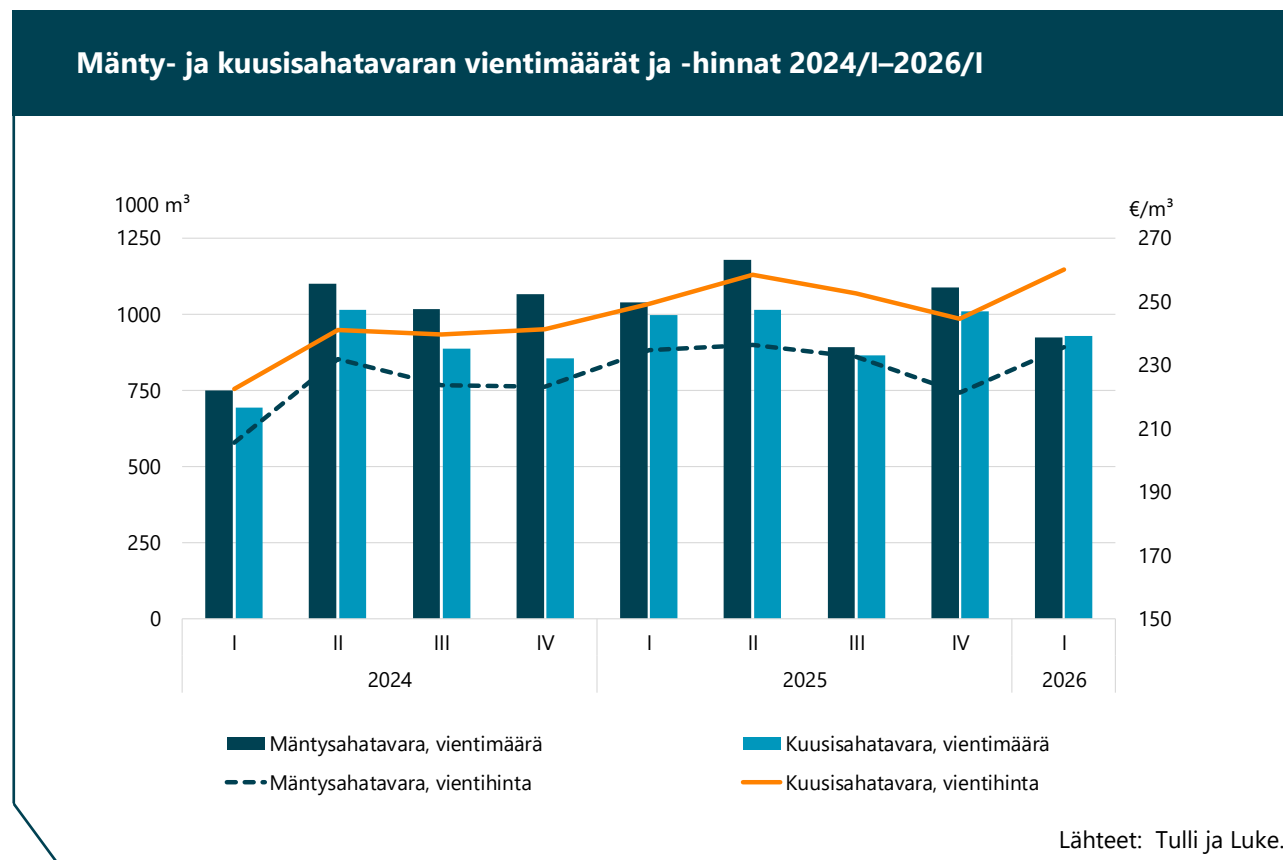
käynnistyminen on yhä epävarmempaa. Vielä joulukuussa 2025 Euroconstruct ennusti rakentamisen kasvavan 19 eurooppalaisen jäsenvaltionsa alueella kuluvana vuonna 1,8 prosenttia. Lähi-idän konfliktin pitkittyminen heikentää kuitenkin kasvunäkymiä. Rakennusteollisuus RT laski kevään suhdannekatsauksessaan kotimaan vuoden 2026 rakentamisen kasvuennustetta 1,5 prosenttiin viime syksyllä ennustetusta 3,5 prosentista. Kiinassa asuntorakentaminen on yhä kriisissä ja Japanissa jenin voimakas heikentyminen heijastuu tuontisahatavaran hintatasoon sekä kysyntään, ja maassa on pyrkimys kasvattaa omien metsien käyttöä. FEA (Forest Economic Advisors) ennustaakin, että vuonna 2026 havusahatavaran kulutus pienentäisi maailmanlaajuisesti kaksi prosenttia.

Suomen sahatavaran vienti supistui vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä yhdeksän ja tuotanto kuusi prosenttia vuoden 2025 vastaavaan aikaan verrattuna. Kesän 2025 jälkeen alkanut vientihinnan aleneminen päättyi vuodenvaihteessa, ja alkuvuonna 2026 vientihinta on noussut. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kuusisahatavaran vientihinta oli runsaat neljä prosenttia korkeampi ja mäntysahatavaran hintataso likimain samalla tasolla kuin viime vuoden vastaavaan aikaan. Samalla kuusi- ja mäntysahatavaran vientihintojen välinen ero kasvoi 25 euroon. Kuusisahatavaran markkinanäkymät ovatkin mäntysahatavaraa myönteisemmät. Keski-Euroopassa on pulaa kuusitukista ja sahat rajoittavat tuotantoaan.

Vaikka sahatavaran kysyntä on vaisua, hintatassa on nousupaineita korkeiden raaka-ainekustannusten vuoksi.

Suomen sahatavaran tuotannon ja viennin ennustetaan laskevan tänä vuonna neljä prosenttia ja sahatavaran keskimääräisen vientihinnan nousevan kolme prosenttia viime vuodesta.

Suomalaiset sahat ovat viime vuosina investoineet runsaasti tuotantokapasiteettinsa uudistamiseen ja kasvattamiseen. Merkittävistä investoinneista on tänä vuonna valmistumassa Keitele Woodin Keiteleeseen sahan investointi, joka nostaa sahan tuotantokapasiteetin entisestä 400 000 kuutiometristä 600 000 kuutiometriin.

Havuvanerin kysyntä alhaalla – koivuvanerin tilanne valoisampi

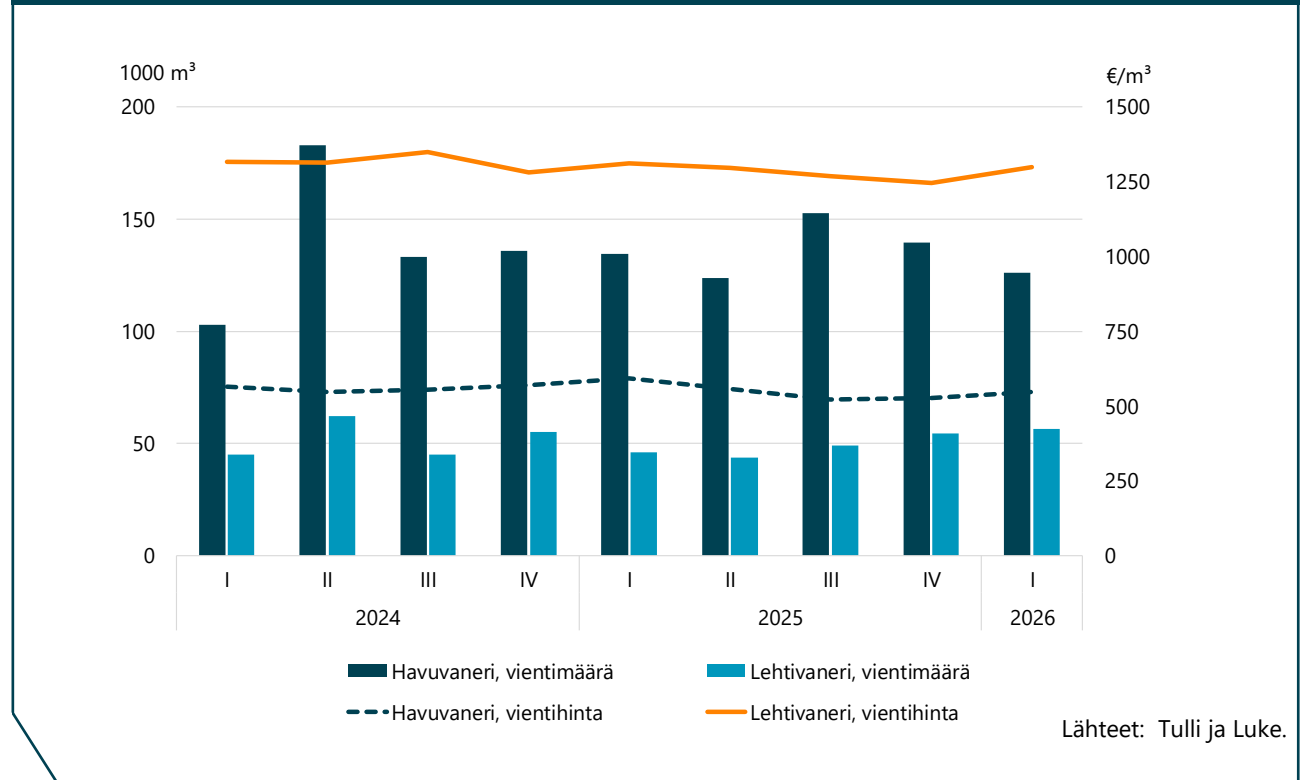
Rakentamisaktiiviteetin alhaisuus Euroopassa on heijastunut erityisesti havuvanerin kysyntään, kun taas koivuvanerin kysyntä teollisissa käyttökohteissa, kuten kuljetusvälineiteollisuudessa, on pysynyt suhteellisen hyvällä tasolla. Vuonna 2025 Suomen vanerin tuotanto supistui kuusi ja vienti kaksi prosenttia. Tuotannon ja viennin pienenemiseen vaikuttivat osaltaan UPM:n vaneritehtaiden keväiset yli kahden kuukauden mittaisiksi venyneet lakot.

Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä havuvanerin (ml. LVL) vientimäärä oli kuusi prosenttia alhaisempi ja vientihinta seitsemän prosenttia matalampi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Sen sijaan koivuvanerin vienti kasvoi runsaat 20 prosenttia ja vientihinta säilyi likimain samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Suomalaiset vanerin valmistajat ovatkin raportoineet koivuvanerin kysynnän olevan hyvällä tasolla ja vakaata.

Ristiinliimatun havuvanerin tuotantokapasiteetti Suomessa on pienentymässä, sillä Metsä Wood sulkee tuotantokapasiteetiltaan 160 000 kuutiometrin havuvaneritehtaan Suolahdella

**Koivuvanerin kysyntä
hyvällä tasolla**

Havu- ja lehtivanerin vientimäärät ja -hinnat 2024/I–2026/I

kesäkuussa 2026. Koivuvanerin tuotanto päättyi Suolahdella jo maaliskuussa 2025. Metsä Wood myös ilmoitti toukokuussa 2026 aloittavansa Suomen ja Viron henkilöstöään koskevat muutosneuvottelut heikentyneen markkinatilanteen vuoksi. Neuvottelut voivat johtaa enimmillään 100 työtehtävän päättymiseen.

Toisaalta samaan aikaan on valmistumassa emoyhtiö Metsä Groupin tuotantokapasiteetiltaan 160 000 kuutiometrin kertopuutehdas Äänekoskelle. UPM puolestaan tarkastelee vaneriliiketoimintansa eriyttämistä omaksi yhtiökseen.

Euroopan komission kiinalaiseen lehtivaneriin kohdistuva polkumyöntitutkinta saatiin päätökseen syksyllä 2025, ja lopulliseksi suurinta osaa valmistajista koskevaksi tullitasoksi vahvistettiin 86,8 prosenttia. Tutkinnan taustalla olivat muun muassa epäilyt pakotteiden alaisen venäläisen koivuvanerin sekä venäläisestä viilusta valmistetun koivuvanerin tuonnista EU:hun Kiinan kautta. Korkea tullitaso tukee koivuvanerin hinnan säilymistä edelleen korke-

alla Euroopan markkinoilla. Brasilialaiseen havuvaneriin kohdistuva polkumyöntitutkinta saatiin päätökseen keväällä 2026, ja tullitasoksi määrättiin kiinalaisen lehtivanerin tullitasoon verrattuna maltillinen 5,4 prosenttia. Vuonna 2026 vanerin tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan maltillisesti 2–3 prosenttia ja vanerin keskimääräisen vientihinnan nousevan kolme prosenttia.

Kuva: iStock.com / Dvoinik

Saha- ja vaneriteollisuuden tuotanto ja vienti 2024–2026e, 1000 m³ (muutosprosentit edellisvuodesta lukujen alla)

	Tuotanto			Vienti		
	2024	2025	2026e	2024	2025	2026e
Havusahatavara	10 939	11 722	11 300	8 159	9 042	8 700
%	5	7	-4	-2	11	-4
Vaneri	917	860	890	759	744	760
%	5	-6	3	5	-2	2

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Havusahatavaran ja vanerin nimelliset keski- vientihinnat, €/m³ (muutosprosentit edellisvuodesta lukujen alla)

	2024	2025	2026e
Havusahatavara	239	252	260
%	8	5	3
Vaneri	763	737	760
%	-7	-3	3

Lähteet: Tulli ja Luke.

Massa- ja paperiteollisuus

Matleena Kniivilä ja Emmi Haltia

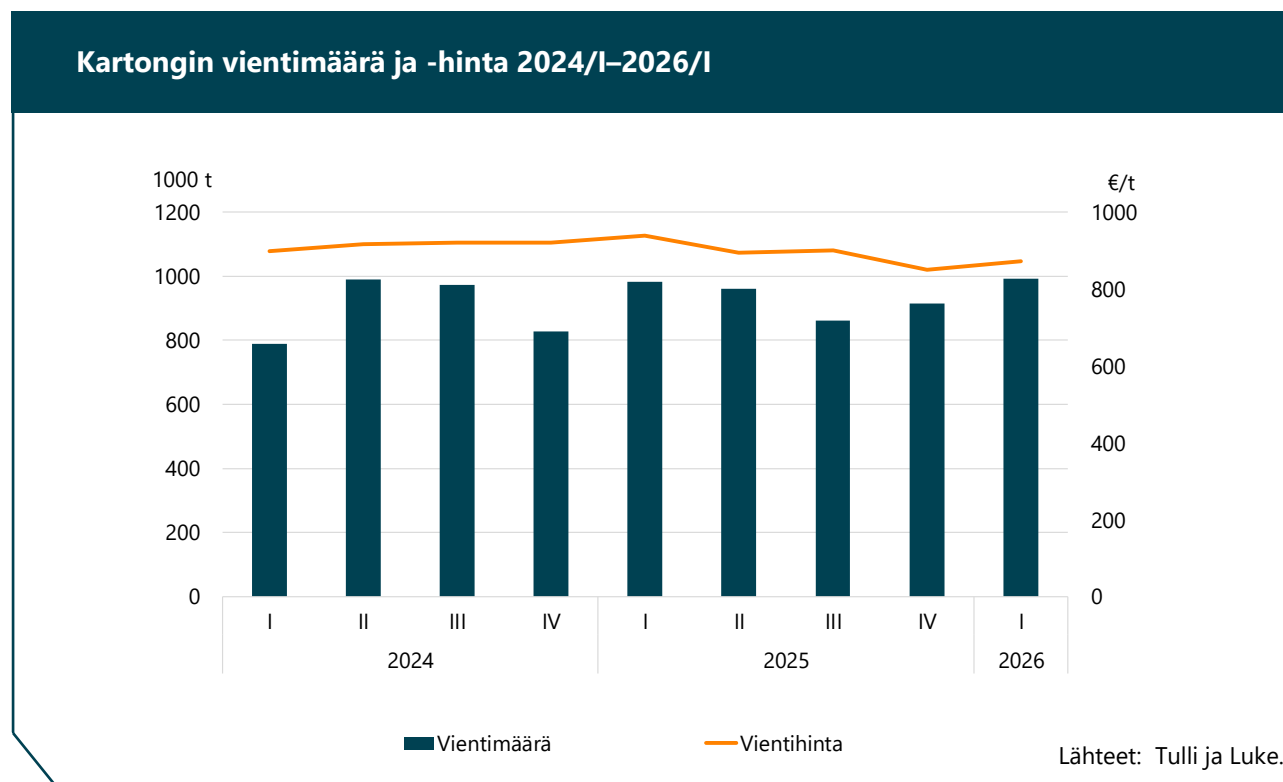
Vuonna 2025 kartonkimarkkinoiden varovainen elpyminen jatkui. Suomesta kartonkien vienti kasvoi kolme prosenttia, mutta keskimääräinen vientihinta laski kaksi prosenttia. Kartonkien tuotanto Suomessa laski kaksi prosenttia. Tuotannon laskun taustalla olivat Met-sä Boardin Takon kartonkitehtaan sulkeminen, verrattain alhaiset kapasiteetin käyttöasteet ja varastojen purkamiset. Vuodentakaiseen verrattuna kartongin tuotantokapasiteetti on jälleen kasvanut, kun Stora Enson Oulun uusi taivekartonkikone käynnistyi vuoden 2025 maaliskuussa. Tämä on kasvattanut merkittävästi eurooppalaista ensikuitukartongin tarjontaa samalla, kun kysyntä on ollut vaihtelevaa. Markkinaolosuhteita hankaloittaa kuluttajien heikko luottamus talouskehitykseen ja samaan aikaan kohonneet logistiikka-, kemikaali- ja energiakustannukset.

Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kartongin vienti kasvoi yhden prosentin viime vuoteen verrattuna, samalla kun vientihinta laski seitsemän prosenttia.

Kartongin tuotantokapasiteetti kasvaa vaikeassa markkinatilanteessa

Euroopan kartonkimarkkinoilla on kevään aikana nähty suurta hintavaihtelua, erityisesti Suomen viennille tärkeässä taivekartongissa. Taivekartonki on korkealaatuinen ensikuitukartonki, jota käytetään pääasiassa kuluttajapakkauksissa. Osa kartongin tuottajista on pyrkinyt nostamaan hintoja energian ja logistiikan kustannuspaineiden vuoksi, mutta korotusten läpimeno on ollut

vaihtelevaa. EUWID:in mukaan osa ostajista on hyväksynyt korotukset, mutta osa on torjunut ne ja jatkanut neuvotteluja. Toimittajat ovat olleet valmiita joustamaan hinnan korotuksista vastineena suuremmille myyntimäärille, mikä kertoo tarjonnan ja kysynnän epäsuhteesta markkinoilla.

Yhdysvaltojen viime vuonna asettamat 15 prosentin tuontitullit pakkauskartongeille pysyvät merkittävänä epävarmuustekijänä ja vaikuttavat globaalisti kartonkien kauppavirtoihin. Metsä Board on Yhdysvaltojen suurimpia taivekartongin ja valkopintaisen kraftlainerin toimittajia, ja maan markkinat vastasivat noin neljänestä yhtiön kartonkitoimituksista vuonna 2024. Kraflaineria käytetään tyypillisesti aaltopahvin pintakerroksena. Stora Ensolla Yhdysvaltojen osuus liikevaihdosta on ollut pienempi, mutta Oulun uuden linjan tuotantoa on suunniteltu markkinoitavaksi myös sinne. Pitkittyessään korkeat tullit voivat ohjata suomalaisvalmistajia etsimään korvaavia markkina-alueita Euroopasta ja Aasiasta. Tämä kuitenkin lisäisi kilpailua jo valmiiksi ylikapasiteetista kärsivillä markkinoilla – etenkin, kun kartonkien tuonti Kiinasta Eurooppaan lisääntyi yli kymmenen prosenttia vuonna 2025.

Kartonkien hintojen kehitys on alkuvuonna 2026 jatkunut epävarmana. Kraftlainerin osalta toteutettiin hinnankorotuksia huhti–toukokuussa, ja valkopintaiselle kraftlainerille on ilmoitettu 40 euron korotuksista tonnia kohden. Taivekartongin hinnankorotusten läpiviennissä on kuitenkin selkeitä eroja toimijoiden välillä, ja heikko kysyntä etenkin kuluttajapakkausten perinteisillä sektoreilla (mm. kauneudenhoito, terveydenhuolto ja lääketeollisuus) rajoittaa hinnankorotusmahdollisuuksia.

Kartonkimarkkinoiden näkymät loppuvuodelle 2026 ovat varovaiset geopolitiittisen epävar-

muuden, tullipolitiikan ja eurooppalaisten kuluttajien heikon luottamuksen varjostaessa markkinoita. Myös tuotantokapasiteetin kasvu ja laimea kysyntä heikentävät kartonkien tarjonta–kysyntätasapainoa. Vaikka kartongin keskimääräisten markkinahintojen lasku pysähtyy ja hintojen odotetaan kääntyvän varovaiseen nousuun loppuvuonna kustannusten nousun vetäminä, Suomessa koko vuoden keskimääräinen vientihinta jää kaksi prosenttia viime vuotta matalammaksi. Vientimäärät kuitenkin kasvavat prosentin viime vuodesta ja tuotanto kolme prosenttia Stora Enson Oulun tehtaan lisätessä tuotantoaan.

Paperin tuotanto vähenee kapasiteetin sulkemisten ja vaisun kysynnän myötä

Paino- ja kirjoituspaperin kysyntä oli Euroopassa viime vuonna heikkoa ja epävarmuuden sävyttämää. Kysyntä väheni kahdeksan prosenttia ja saman verran pienenevät myös eurooppalaisten paperintuottajien toimitukset. Metsäteollisuustuotteiden hintoja seuraavan Fastmarketsin tilastojen mukaan hienopapereiden hinnat alenivat Euroopassa viime vuonna selvästi. Kevyesti päällystetyn aikakauslehtipaperin (LWC) ja sanomalehtipaperin hintakehitys pysyi tasaisempana, mutta myös niiden hinnat heikentyivät vuoden toisella puoliskolla.

Paperin vienti Suomesta kasvoi viime vuonna vajaat kolme prosenttia. Paperin tuotantomäärä pysyi likimain samansuuruisena kuin edellisvuonna, kun taas keskimääräinen vientihinta laski noin kolme prosenttia. Tuotantokapasite-

teetin käyttöaste oli Metsäteollisuus ry:n vuoden 2025 tuotanto- ja kapasiteettitiedoista lasketun tiedon mukaan noin 73 prosenttia eli edelleen hyvin alhainen. Kapasiteetti pieneni loppuvuodesta, kun UPM sulki Kaukaan paperitehtaan Lappeenrannassa (0,3 milj. t) ja Sappi sulki paperikoneen Lohjan Kirkniemessä (0,15 milj. t). Sekä Kaukaan että Kirkniemen suljetut koneet tuottivat kevyesti ja keskiraskaasti päällystettyä aikakauslehtipaperia (MWC, LWC). Euroopassa on kapasiteetin sulkemisista huolimatta edelleen paino- ja kirjoituspaperin tuotannossa ylikapasiteettia. Paperimarkkinoita seuraavan EUWID:n mukaan sanomalehtipaperissa kapasiteetin käyttöaste on suhteellisen hyvä, mutta esimerkiksi SC- (superkalanteroitu paperi) ja LWC/MWC-markkinoilla tilanne on selvästi huonompi ja tuotantokapasiteettia on kysyntään nähden liikaa.

Paperin heikko kysyntä on jatkunut tänä keväänä. UPM kertoi osavuosikatsauksessaan huhtikuussa, että kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä graafisten papereiden kysyntä oli Euroopassa neljä prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa heikompaa. Eniten väheni aikakauslehtipaperien kysyntä. Pohjois-Amerikassa aikakauslehti- ja päällystettyjen hienopapereiden kysyntä väheni 12 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta. Suomessa paperin vienti oli tammi–maaliskuussa 2026 noin viisi prosenttia edellisvuoden vastaavaa aikaa vähäisempää. Heikon taloustilanteen ja epävarmuuden lisäksi merkitystä on laskevalla kysyntätrendillä. Suomen

keskimääräinen paperin vientihinta oli tammi- maaliskuussa 2026 yhdeksän prosenttia viime vuoden vastaavan ajan keskihintaa alempi. Euroopassa paino- ja kirjoituspapereiden hintakehitys on alkuvuoden aikana ollut kohtuullisen vakaata, joskin aivan loppukeväästä hinnat ovat hieman nousseet. Hintojen hienoinen nousu johtuu korkeasta kustannustasosta ja mahdollisesti myös joidenkin ostajien varastojen kerryttämisestä, ei pidempiaikaisesta kysynnän paranemisesta.

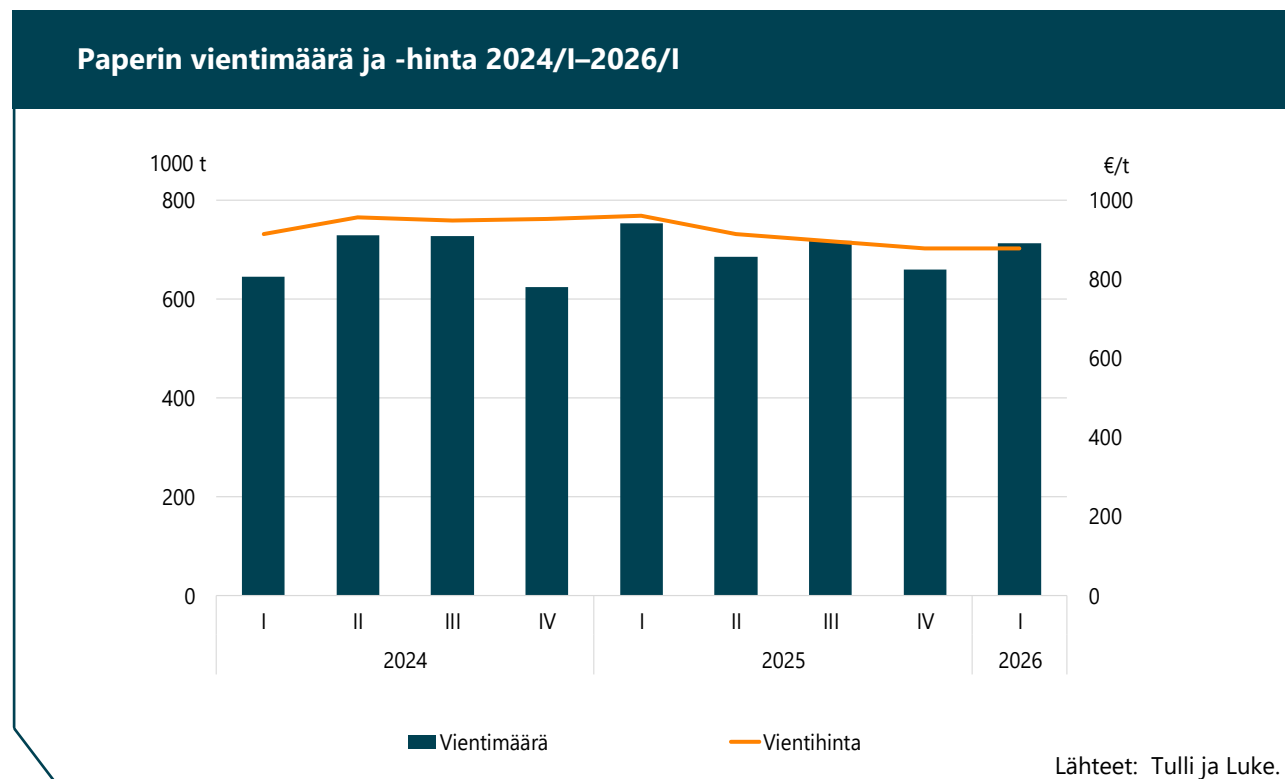
Kannattavuuden parantamiseksi ja käyttöasteiden nostamiseksi UPM ja Sappi ovat solmineet sopimuksen graafisten paperien yhteisyrityksen perustamisesta Euroopassa. Yhteisyrityksen toteutuminen edellyttää vielä muun muassa EU:n kilpailuviranomaisten hyväksyntää. Yhteisyritykseen kuuluisivat UPM:n kahdeksan ja Sappin neljä paperitehdasta. Yhteisyritys muuttaisi tilannetta Euroopan markkinoilla erityisesti päällystetyssä mekaanisessa paperissa. EUWID:n mukaan UPM:n ja Sappin LWC/MWC -tuotantokapasiteetti Euroopassa on tällä hetkellä yhteensä noin 1,8 miljoonaa tonnia. Yritykset valmistavat näitä laatuja Euroopassa Suomessa (Rauma ja Lohja), Saksassa ja Britanniassa.

Keväällä 2026 eurooppalaisilla paperimarkkinoilla on vaisu tunnelma heikon taloustilanteen, korkeiden kustannusten ja kysynnän rakenteellisen pienenemisen vuoksi. Sekä ener-

gian, kemikaalien että sellun hinnat ovat korkeat. Paperin tuottajat ovat yrittäneet saada siirrettyä kasvaneita kustannuksia hintoihin, ja osin hinnat ovatkin hieman nousseet. Kasvaneet kuljetuskustannukset vähentävät Aasiasta Euroopan markkinoille tulevan paperin tarjontaa, mikä parantaa väliaikaisesti markkinatilannetta eurooppalaisten tuottajien näkökulmasta. Toteutetut paperikoneiden sulkemiset pienentävät pidemmällä aikavälillä ylikapasiteettia

ja parantavat hinnannostomahdollisuuksia. Heikossa taloustilanteessa vaikutus ei kuitenkaan näy kuin osin. Kokonaisuutena kapasiteetin käyttöasteet pysyvät tänä vuonna vielä alhaisina.

Paperimarkkinoiden vaisu tunnelma näkyy tänä vuonna Suomen paperin tuotanto- ja vientimäärissä, jotka alenevat viime vuodesta. Kapasiteetin käyttöaste jää edelleen alhaiseksi

sulkemisista huolimatta, mutta paranee silti viime vuodesta kapasiteetin vähentyessä tuotantoa enemmän. Paperin keskimääräinen vientihinta jää viime vuoden keskihintaa heikommaksi, ja merkittävää muutosta hintatasoon ei loppuvuoden aikana ole odotettavissa.

Massan tuotanto jää viime vuotta pienemmäksi

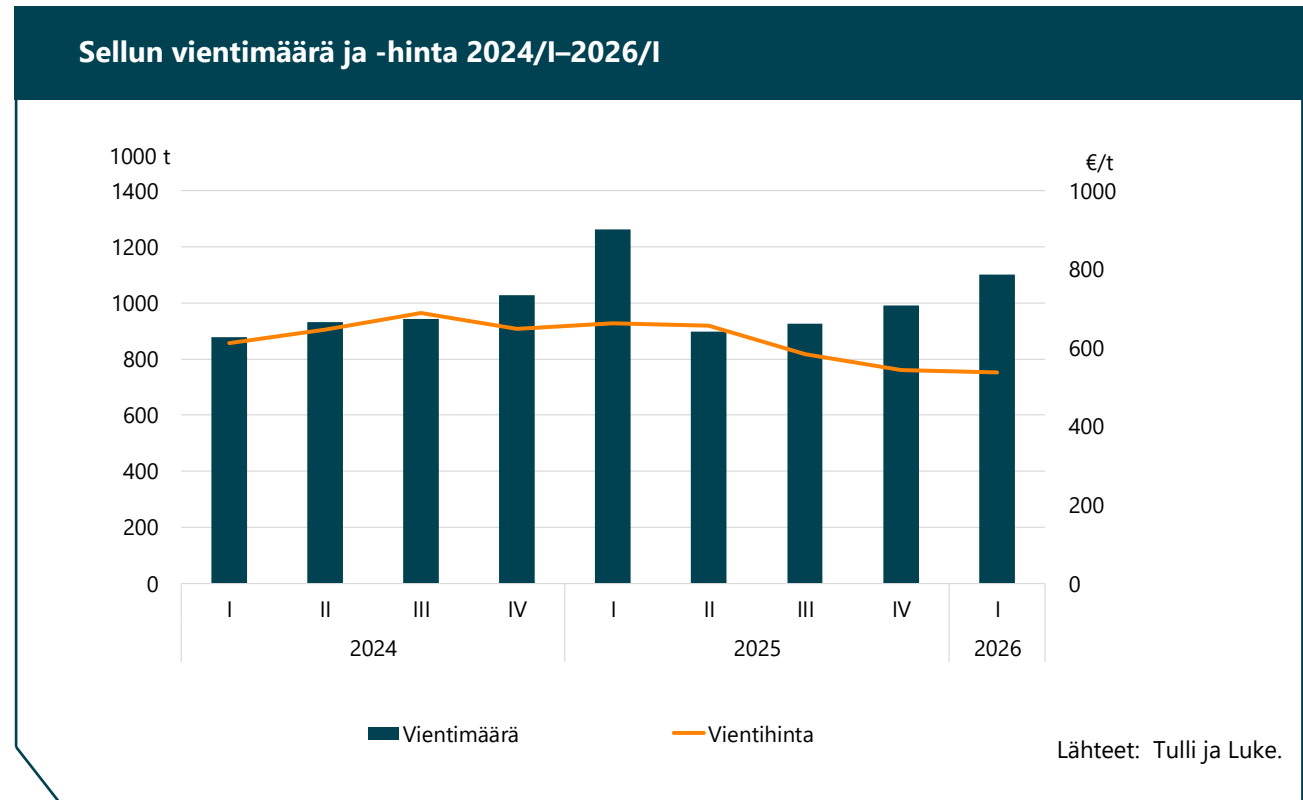
Massa- ja selluteollisuudessa markkinoita leimasi viime vuonna epävarmuus heikon taloustilanteen ja geopolitiikan epävarmuuden vuoksi. Eurooppalaisten selluntuottajien ongelmina olivat heikon kysynnän lisäksi myös korkeat kustannukset. Suomessa massan kokonaistuotanto kasvoi Metsäteollisuus ry:n tietojen mukaan viime vuonna kaksi prosenttia edellisvuodesta. Kokonaistuotannon kasvu tuli sellun tuotannosta, joka kasvoi noin neljä prosenttia. Mekaanisen massan ja puoliselun tuotanto sen sijaan väheni. Tuotantomäärän nousua hillitsi vaisu markkinatilanne ja siitä johtuvat tuotannonrajoitukset. Massan tuotantokapasiteetti kasvoi Suomessa viime vuonna hieman edellisvuodesta. Kasvu tuli pääasiassa mekaanisen massan ja puoliselun kapasiteetin kasvusta.

Selluteollisuuden kapasiteetin käyttöaste oli Metsäteollisuus ry:n tuotanto- ja kapasiteettitietojen mukaan viime vuonna noin 78 prosenttia, eli hieman edellisvuotta korkeampi, mutta silti alhainen. Sellun vienti Suomesta kasvoi noin kahdeksan prosenttia. Tuotetusta sellusta vientiin meni 56 prosenttia, eli hieman

enemmän kuin edellisvuonna. Tämän vuoden tammi-maaliskuussa sellun vienti laski 13 prosenttia ja vientihinta 19 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajasta.

Vuonna 2026 markkinatilanne pysyy edelleen epävarmana heikon taloustilanteen ja maailmanpolitiikan heilahteluiden vuoksi. Paino- ja kirjoituspaperin sekä kartongin vaisu kysyntä heikentää sellun kysyntää ja korkeat kustan-

nukset vaivaavat myös selluteollisuutta. Tilanne pitkä- ja lyhytkuituisen sellun markkinoilla ei kuitenkaan ole samanlainen. Esimerkiksi pitkäkuituisen havusellun kulutus väheni Euroopassa tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä eurooppalaisten kemiallisen markkinaselun käyttäjien järjestön Utipulpin mukaan noin kahdeksan prosenttia viime vuoden vastaavaan aikaan nähden. Lyhytkuituisen sellun kulutus sen sijaan kasvoi hieman.

Lyhytkuituisen sellun tarjontaa ovat hillinneet muun muassa Etelä-Amerikan toimitusten viivästyminen eri syistä, öljyn hinnan nousun seurauksena hidastuneet kuljetukset sekä lakot ja myrskyt Etelä-Euroopassa. Tarjontaongelmien seurauksena lyhytkuituisen sellun hinnat ovat nousseet Euroopassa koko kevään, mutta pitkäkuituisen sellun hintojen nousu on Euroopassa kevään edetessä loppunut. Kiinassa pitkäkuituisen sellun hinta tasaantui jo aiemmin ja hinta lähenee lyhytkuituisen sellun hintaa. Kevään mittaan kuitenkin myös lyhytkuituisen sellun hinnan nousu on Kiinassa tasaantunut.

Vaisu talouskasvu Suomen vientimarkkinoilla ja paperin ja kartongin heikko kysyntä heijastuvat sellun kysyntään ja Suomen vientiin tänä vuonna. Tehtaiden käyttöasteissa on suuria eroja, kun osaa tehtaista seisotetaan heikon markkinatilanteen vuoksi. Metsä Fibren Joutsenon sellutehdas seiso i viime vuonna puolet vuodesta, ja tuotanto on jälleen alkuvuoden kolmen kuukauden käynnin jälkeen ollut maaliskuun lopusta alkaen pysäytettynä. Syyksi on ilmoitettu heikko kysyntä Aasiassa. Myös muilla tehtailla heikosta kysynnästä johtuvat tuotantoseisokit ovat loppuvuoden aikana mahdollisia. Suomen ulkopuolella pitkäkuituista

sellun tuotantoa on rajoitettu muun muassa Kanadassa. Ruotsissa Stora Enso ilmoitti toukokuun lopussa suunnittelevansa Skutskärin sellutehtaan uudelleenjärjestelyä, mikä käytännössä tarkoittaisi pitkäkuituisen NBSK-havusellun tuotantolinjan sulkemista vuoden 2026 kolmannen neljänneksen aikana. Revinäissellun tuotanto tehtaalla jatkuisi.

Heikon kysynnän ja taloustilanteen seurauksena massan ja sellun tuotantomäärät pienenevät Suomessa hieman tänä vuonna ja myös vienti jää viime vuotta pienemmäksi. Sellukapasiteetin käyttöaste Suomessa jää edelleen alle 80 prosentin. Keskimääräinen sellun vientihinta jää selvästi viime vuoden keskihintaa alemmaksi, mutta hintataso paranee hieman loppuvuotta kohden.

Massa- ja paperiteollisuuden tuotanto ja vienti 2024–2026e, 1000 t (muutosprosentit edellisvuodesta määrälukujen alla)

Tuote	Tuotanto			Vienti		
	2024	2025	2026e	2024	2025	2026e
Sellu	6970	7 280	7 070	3780	4 080	3 880
%	0	4	-3	-11	8	-5
Paperi	3010	3 030	2 900	2750	2 820	2 700
%	4	1	-4	4	3	-4
Kartonki	3 720	3 650	3 770	3600	3 720	3 750
%	10	-2	3	9	3	1

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Massa- ja paperiteollisuuden vientihinnat ja ennusteet muutosprosentteina edellisvuodesta

Tuote	2024	2025	2026e
Sellu	5 (650 eur)	-5	-9
Paperi	-6 (944 eur)	-3	-3
Kartonki	-5 (918 eur)	-2	-2

Lähteet: Tulli ja Luke.

Raakapuumarkkinat

Jussi Leppänen

Puukauppa on ollut keväällä 2026 selvästi vuodentakaista vaisumpaa. Taustalla on ollut viivemvuotinen kuitupuiden hintojen voimakkain vuodensisäinen lasku puukaupan kuukausitilastoinnin 30-vuotisessa historiassa. Viime vuoden lopussa Länsi-Suomessa riehunut Hannes-myrsky kaatoi arviolta yli kolme miljoonaa kuutiometriä puuta, ja myrskypuiden vähittäin alkanut korjuu lisäsi hieman alkuvuoden puukauppaa. Etelä-Suomessa tammi-helmikuun pakkasjakso vaihtui maaliskuun aikana kohti kelirikkoa ja kuivaa kevättä. Myös Pohjois-Suomessa kelirikot alkoivat aiempia vuosia aikaisemmin. Vaikka sahatavaramarkkinat ovat talven aikana vetäneet massa- ja paperiteollisuuden markkinoita paremmin, tukki- ja kuitupuutavaramarkkinat ovat molemmat alkuvuonna odottaneet kysynnän piristymistä.

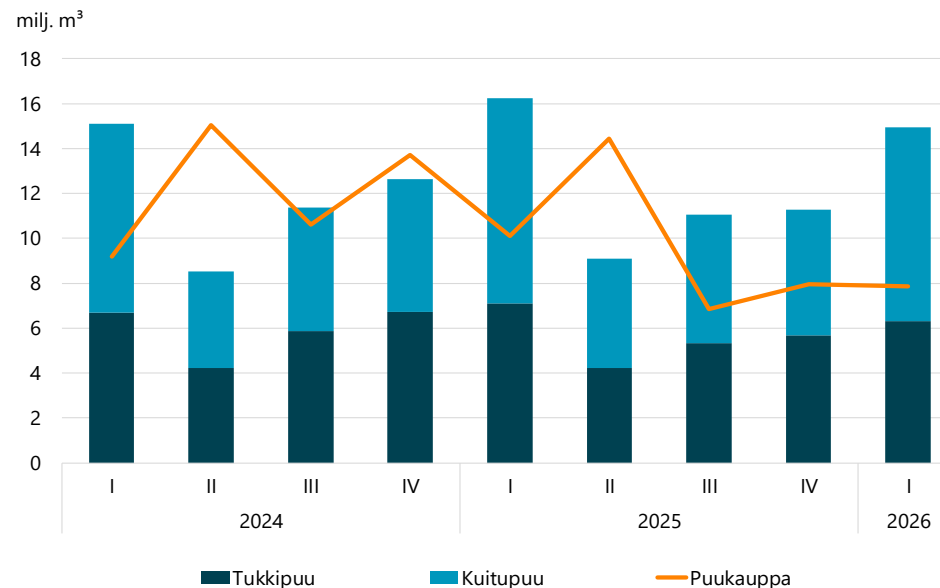
Vuoden 2026 tammi-huhtikuussa teollisuuspuun hakkuukertymä oli yhteensä 21,7 miljoonaa kuutiometriä, mikä on kahdeksan prosenttia vähemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Hakuiden väheneminen oli laajalaista, sillä yksityismetsissä hakkuut vähenivät

yhdeksän prosenttia ja yhtiöiden ja Metsähallituksen metsissä kuusi prosenttia. Tukki- ja kuitupuun hakkuut vähenivät molemmat kahdeksan prosenttia. Puu- ja puutavaramarkkinat välillä ei ollut juuri eroja; ainoana poikkeuksena olivat kuusikuitupuun hakkuut, jotka vähenivät vain kuusi prosenttia.

Puukauppoja tehdään yleisesti kahden vuoden puunkorjuuajoilla, joten puukauppojen ja hak-

kuiden välisessä yhteydessä on ajallista viivettä. Viime vuoden jälkipuoliskolla alkanut vertailuvuotta alhaisempi puukauppojen määrä on jatkunut kuluvana vuonna, mikä on vähitellen alkanut heijastua myös hakkuumääriin. Yksityismetsien puukauppa oli tammi-huhtikuussa 27 prosenttia vuodentakaista vähäisempää ja yhteensä 10,6 miljoonaa kuutiometriä. Tukkipuiden kauppa väheni 21 ja kuitupuiden kauppa 30 prosenttia. Mäntypik-

Yksityismetsien teollisuuspuun hakkuut ja puukauppa 2024/I–2026/I

Lähde: Luke.

Puumarkkinoilla suurta kysynnän ja hinnan vaihtelua

kutukkien kauppa väheni 34 ja kuusipikkutukkien kauppa 13 prosenttia. Erikoispuun kauppa väheni 51 prosenttia, mikä tarkoittaa erityisesti runkopuuhinnoitellun kaupan vähenemistä. Puulajeittain eniten väheni koivun puukauppa, 35 prosenttia, sen jälkeen männyn 31 ja vähiten kuusen puukauppa 17 prosenttia.

Syynä vähentyneisiin puukauppoihin on ollut hintatason lasku tukki- ja erityisesti kuitupuilla. Tammi–huhtikuun 2026 kantohinnat olivat mänty- ja koivutukeilla keskimäärin yhdeksän prosenttia ja kuusitukeilla viisi prosenttia vuodentakaista vastaavaa aikaa alhaisemmalla tasolla. Kuitupuilla alkuvuoden kantohinnat olivat keskimäärin 28–33 prosenttia alhaisemmat edellisvuoteen verrattuna.

Puukauppavuoden hintahuippu on yleensä ajoittunut kesäkuuhun. Metsäteollisuus ry:n puukaupan viikkoseurannan (viikko 21) mukaan tukkien kantohinnat ovat olleet toukokuun 2026 aikana hieman nopeammassa nousussa kuin kuitupuiden kantohinnat. Myös koivulla kantohintataso on noussut toukokuussa hieman enemmän kuin muilla puulajeilla. Puukauppamäärien kertymä oli Metsäteollisuus ry:n viikkoseurannassa toukokuun loppupuolella edelleen 30 prosenttia edellisvuotta pienempi. Metsäkeskuksen julkaiseman hakkuu-ai- komuksia seuraavan ja metsänkäyttöilmoitukseen perustuvan aineiston mukaan yksityismetsien puuntarjonta-aikeet olivat toukokuun loppupuolella 20 prosenttia vähäisemmät kuin viime vuonna. Yhtiöt ja Metsähallitus olivat puolestaan lisäämässä tarjontaansa, sillä niiden puuntarjonta-aikeet olivat 19 prosenttia

suuremmat kuin viime vuonna. Kokonaisuudessaan puuntarjonta-aikeet olivat Metsäkeskuksen mukaan kahdeksan prosenttia vuodentakaista pienemmät.

Puumarkkinat piristyvät loppuvuoden aikana

Vuodenvaihteen jälkeen sahatavaran vientihintojen nousu on nostanut havutukkien hintatasoa, mutta toisaalta sellu-, kartonki- ja paperiteollisuuden markkinavaikeudet heijastuvat edelleen kuitupuiden hintoihin. Tukki- ja kuitupuukauppojen leimikoiden hintataso on lähestymässä vuodentakaista tasoa, mutta toisaalta puuntarjonnassa kuitupuiden merkitys on ollut kasvussa. Metsänkäyttöilmoitusten määrän perusteella kesäkuun puukauppa yksityismetsissä ei enää ehdi kasvaa aikaisempien vuosien tapaan, joten yksityismetsien puukaupan merkittävämpi kasvu siirtyy kuluvan vuoden loppupuoliskolle. Tämä todennäköisesti edellyttää kuitupuiden hintojen vahvistumista edelleen ja että myös talvikorjuurajoitteisten leimikoiden kysyntä ja hakkuut lisääntyvät.

Vuonna 2025 puutuoteteollisuuden tuotantomäärät syntyivät poikkeuksellisen pienellä tukkien hakkuumäärällä, mikä viittaa tukkina hakattujen puiden aiempia vuosia selvästi vähäisempään päätymiseen kuiduttavaan teollisuuteen ja varastojen purkamiseen. Kuitupuina hakattuja puita käytettiin myös muutamaa aiempaa vuotta enemmän sahateollisuudessa. Vaikka sahateollisuudessa tuotanto hieman pienenee kuluvana vuonna, puutuoteteollisuus

Teollisuuden puunhankinta 2024–2026e

Raakapuulaji/ omistajaryhmä	2024	2025	Muutos	2026e	Muutos
	milj. m ³	milj. m ³	%	milj. m ³	%
Teollisuuspuun hakkuut	62,1	62,8	1	61,8	-2
Yksityismetsät ¹	49,6	50,4	2	49,1	-3
Yhtiöt ja Metsähallitus	12,5	12,4	-1	12,7	2
Tukkipuu	28,6	28,5	0	28,8	1
Kuitupuun tuonti (sis. hake)	33,5	34,3	2	33,0	-4
Raakapuun tuonti (sis. hake)	5,0	4,1	-18	4,2	2
Hakkuut ja tuonti, yhteensä	67,1	66,9	0	66,0	-1

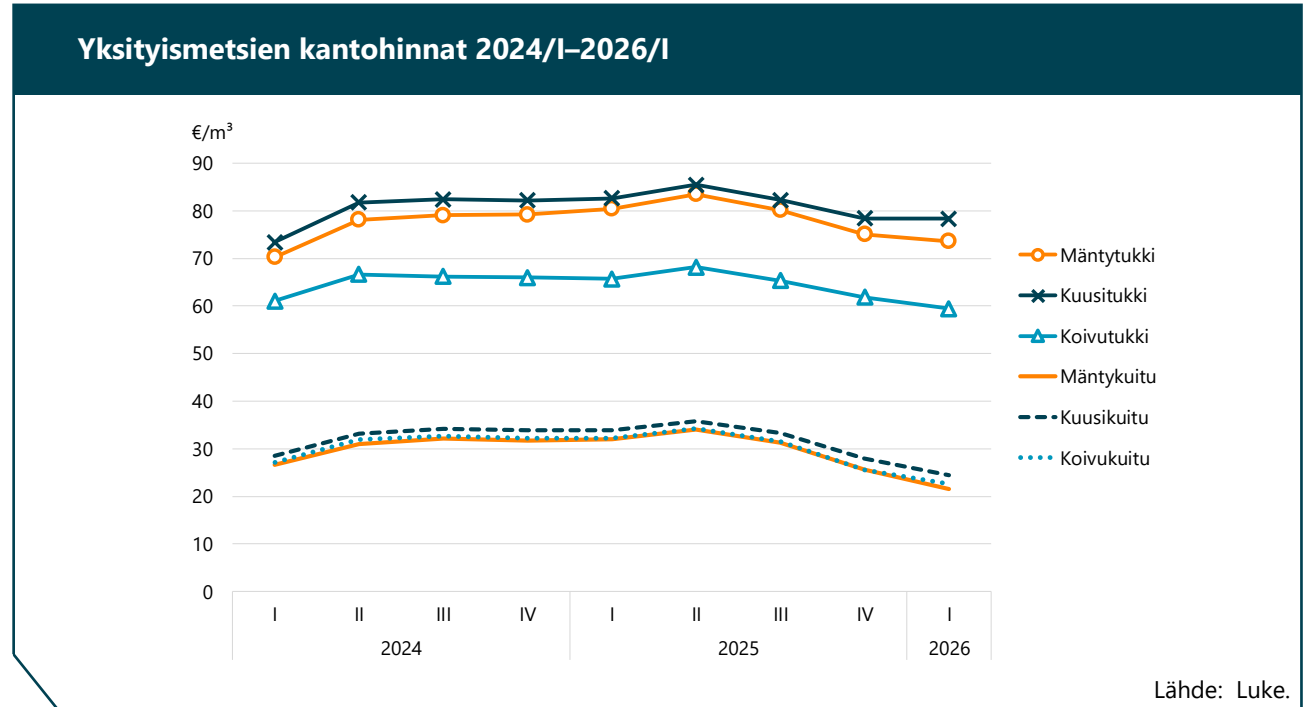
¹ Sisältää kunnat, seurakunnat ym.

Lähteet: Luke ja Tulli.

den varastojen täydentämisen vuoksi tukki-puun hakkuiden ennustetaan kasvavan kuluva-na vuonna 28,8 miljoonaa kuutiometriin, mi-kä on prosentin viimevuotista enemmän. Män-tytugin vuoden keskikantohinnaksi ennuste-taan 77,6 euroa ja kuusitugin 81,4 euroa kuu-tiometriltä, mikä merkitsee 2–4 prosentin hin-tojen laskua havutukeille.

Koivutugin hintataso on laskenut havutukkien myötä, vaikka lehtivanerin vientihinnat ja -määrät ovat säilyneet jo useamman vuoden ajan melko vakaina, kuten myös loppuvuonna 2025 ja alkuvuonna 2026. Koivutukkia hanki-taan pääosin sekametsistä, jolloin koivun tar-jonta on riippuvaista havutukkien tarjonnasta ja näin ollen myös sen hintakehitys on osin riippuvaista havutukkien hinnoista. Lisäksi koi-vutukit ovat herkempiä laatuviolioille kuin havu-tukit, mikä voi lisätä koivukuitupuun hinnan merkitystä koivutugin hinnan muodostuksessa. Lähinnä Euroopan markkinoille vietävään va-neriin käytettävän koivutugin kantohinnan ar-vioidaan laskevan kuusi prosenttia 61,5 euroon kuutiometrille.

Kuitupuiden hakkuiden ennustetaan vähene-vän kuluvana vuonna neljä prosenttia 33,0 mil-joonaa kuutiometriin. Taustalla on kemialli-sen metsäteollisuuden tuotteiden vaisu mark-kinakehitys ja sellun- ja paperintuotannon vä-heneminen, mitä kartongin tuotannon kasvu ei ole pystynyt korvaamaan. Vaikka aiempaa edullisempi kuitupuun olisi jälleen houkuttele-va myös energiateollisuudelle, talven pääty-

Yksityismetsien keskimääräiset kantohinnat 2024–2026e

Raakapuutavaralaji	2024	2025	Muutos	2026e	Muutos
	€/m ³	€/m ³	%	€/m ³	%
Mäntytukki	77,2	80,5	4	77,6	-4
Kuusitukki	80,5	82,9	3	81,4	-2
Koivutukki	65,1	65,8	1	61,5	-6
Mäntykuitu	30,6	31,1	2	24,6	-21
Kuusikuitu	32,7	33,3	2	26,7	-20
Koivukuitu	31,2	31,4	1	25,1	-20

Lähde: Luke.

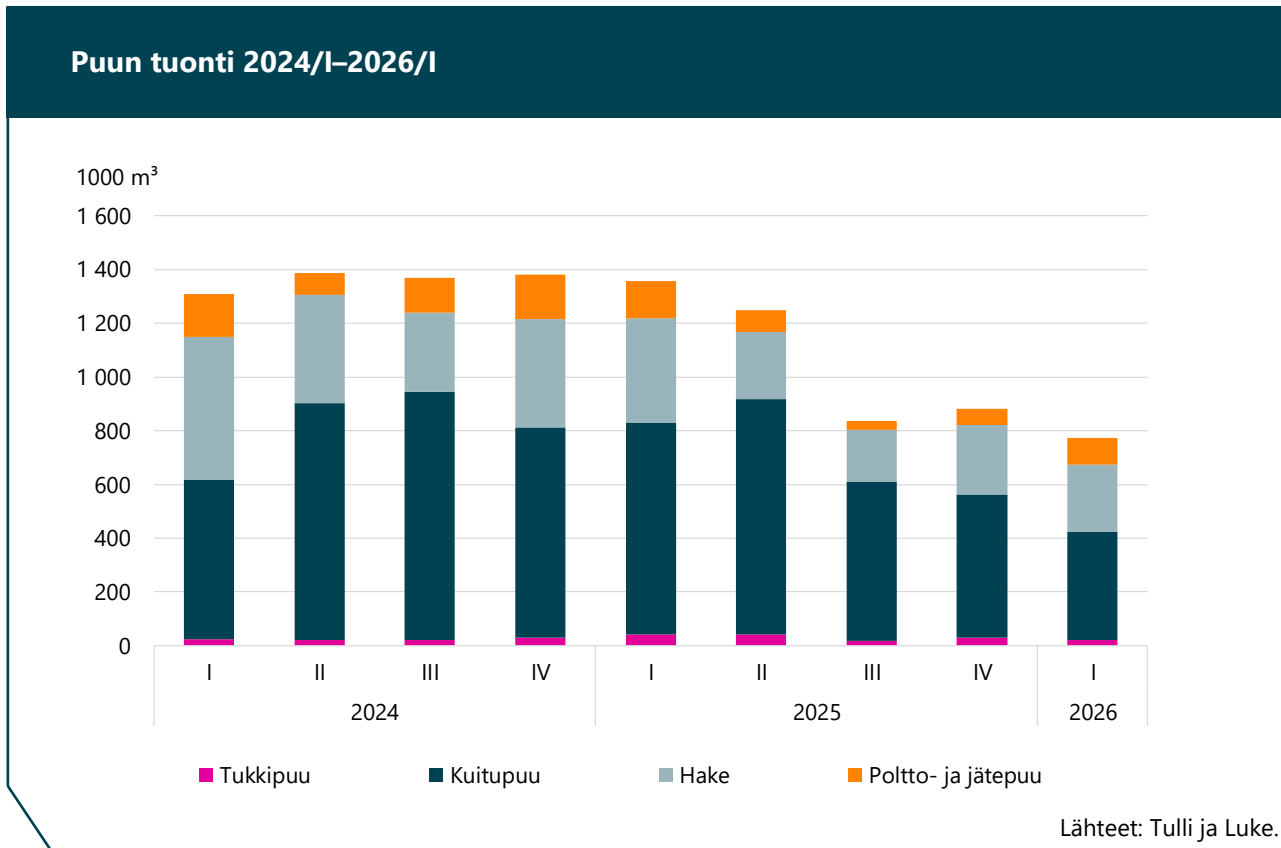
minen Etelä-Suomessa jo maaliskuussa 2026 ja energiantuotannon sähköistyminen ovat vähentämässä bioenergian tarvetta. Toisaalta polttoon perustuvan energiantuotannon merkitys pakkastalvien säätövoimana on lisääntymässä. Kokonaisuutena hakkuut vähenevät kaksi prosenttia 61,8 miljoonaan kuutiometriin.

Kemiallisen metsäteollisuuden vaisua markkinakehitystä korostaa myös pääosin kuitupuuta ja haketta sisältävän puuntuonnin väheneminen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä merkittävästi, 45 prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Vuoden loppupuoliskolla tukki- ja kuitupuun sekä hakkeen yhteenlasketun tuonnin ennustetaan kuitenkin vilkastuvan selvästi ja yltävän yhteensä 4,2 miljoonaan kuutiometriin.

Lisäksi tuodaan poltto- ja sivutuotepuuta. Tärkeimmät raakapuun tuontimaat ovat Viro, Latvia ja Ruotsi. Puun viennin ennakoidaan jäävän alle kahden miljoonan kuutiometriin. Suomesta viedään puuta eniten Ruotsiin.

Kuitupuiden heikentyneen kysynnän vuoksi niiden keskikantohintojen ennustetaan kuluvana vuonna laskevan 20–21 prosenttia. Keski-kantohintoja tarkasteltaessa on huomattava voimakas hintojen vaihtelu. Kuluvana vuonna kuitupuun kantohintojen ennustetaan nousevan pääosin vuoden jälkipuoliskolla. Havuselluun käytettävän mäntykuitupuun kantohinta kuitenkin laskee vuosikeskiarvona 24,6 euroon, lehtiselluun käytettävän koivukuitupuun 25,1 euroon ja mekaanisiin massoihin sekä havuselluun käytettävän kuusikuitupuun 26,7 euroon. Kuitupuun hinta on myös herkempi puunkorjuukustannusten nousulle kuin tukkipuun hinta. Puunkorjuukustannukset ovat olleet alkuvuonna nousussa polttoaineiden hintojen noustessa poikkeuksellisen nopeasti.

Kantohintojen viimevuotinen lasku osui samaan aikaan inflaation pysähtymisen kanssa. Vuonna 2025 inflaatiovauhti oli Suomessa vain 0,3 prosenttia. Kuluvana vuonna inflaatio on jälleen kiihtymässä Lähi-idän epävakaa tilanteen kärjistyttyä ja öljyn hinnan nousua. Etlan kevään ennusteen mukaan vuonna 2026 inflaation odotetaan nousevan Suomessa 1,8 prosenttiin. Inflaation vuoksi kantohintoja on perusteltua tarkastella myös reaaliarvoisina.

Metsätalouden toimintaympäristössä vilkasta

Metsäpolitiikassa ja metsätalouden toimintaympäristössä on kuluvana vuonna tapahtunut ja tapahtumassa useita merkittäviä muutoksia. Yksityismetsänomistajille taloudellisesti merkittävin vuodenvaihteen muutos oli, että metsäverotuksessa metsävähennyspohja ja vuotuinen metsävähennysmahdollisuus kasvoivat aiemmasta 60 prosentista 75 prosenttiin. Metsävähennyksen kasvattamisen vuotuinen taloudellinen merkitys on arvioitu valtiovarainministeriössä reiluksi 30 miljoonaksi euroksi.

Metka-määrärahat ovat kuluvalla vuodelle 36,2 miljoonaa euroa tukien maksamiseen ja 20 miljoonaa euroa uusien tukihakemusten hyväksymiseen. Metka-tuet eivät tule kuluvana vuonna riittämään, kuten eivät riittäneet edellisvuonna. Metka-tukien vuodenvaihteen tukiehtojen muutosten vuoksi erityisesti metsätietukihakemukset lisääntyivät, ja osa niistä tullaan määrärahojen puuttuessa hylkäämään. Myös taimikonhoidon ja nuoren metsän hoidon tuet tulevat loppumaan kesken, vaikka pienpuun korjuun tukiehtoja kiristettiin. On mahdollista, että myös kaikkia ympäristötukihakemuksia ei saada rahoitettua, vaikka niissäkin tukiehtoja tiukennetaan. Toisaalta Metka-järjestelmän kehitys jatkuu siten, että heinäkuun 2026 alusta voimaan tulevien säädös- muutosten avulla järjestelmässä kokeillaan tu- losperusteisia tukia ja ympäristöllistä tarjous- kilpailua.

Kansallisen metsästrategia 2035:n alueellista toimeenpanoa tukee tammikuussa 2026 julkaistut 14 alueellista metsäohjelmaa vuosille 2026–2030. Maa- ja metsätalousministeriön valmisteleman metsien kasvun ja hiilinielujen vahvistamisen toimenpidepaketin kehittämissä hankkeet valittiin alkuvuoden aikana. Toimenpidepaketti tulee lausunnoille kesäkuussa 2026. Metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSO:n jatkosta (2026–2040) päätettiin huhtikuussa 2026. Myös metsälakiin sekä luonnonsuojelulakiin ja metsätietolakiin tehtiin kevään aikana muutosesitys, jonka taustalla oli lintudirektiivin tulkinnan muutos pesintäaikaisista hakkuista, ja lakimuutokset tulivat voimaan kesäkuun alussa 2026. Jatkossa puunkorjuu on metsälain nojalla kiellettyä vilkkaimpana lintujen pesintäaikana rehevissä lehtipuu- valtaisissa metsissä, korvissa ja rantametsissä.

Metsätietojärjestelmien kehityksen mahdollistajaksi on jatkossa luvassa aiempaa tarkempaa metsävaratietoa. Kallio II -laserkeilaus- ja ilma- kuvausohjelma käynnistyi vuonna 2026, ja metsät laserkeilataan aiempaa tarkemmin seuraavien yhdeksän vuoden aikana. Merkittävä metsätietojärjestelmiin liittyvä uutinen oli myös metsänhoitoyhdistysten suunnitelma siirtää valtakirjakaupat Kuutio-puukauppa- portaalista omaan Pino-portaaliinsa syksyllä 2026.

Orpon hallitus laskee yhteisöverokantaa 20 prosentista 18 prosenttiin vuoden 2027 alusta alkaen. Samalla yksityisten elinkeinonharjoitta-

jien, maa- ja metsätalouden harjoittajien sekä elinkeinoyhtymien osakkaiden elinkeinotoiminnan verotuksen yrittäjävähennys kasvaa viidestä prosentista 5,5 prosenttiin.

Euroopan unionin metsiin liittyvä sääntely etenee vauhdilla. Todennäköisesti merkittävin Suomen metsiä koskeva EU:n sääntelytoimi on ennallistamisasetus. Kansallisesta ennallistamissuunnitelmasta pyydetään lausunnot kesälä 2026. Suomi lähettää ennallistamissuunnitelman luonnoksen EU:n komissiolle 1.9.2026 mennessä valtioneuvoston käsittelyn jälkeen. Tämän jälkeen EU:n komissiolla on kuusi kuukautta aikaa palautteen antoon, ja Suomi viimeistelee ennallistamissuunnitelman palautteen perusteella. Suomen on toimitettava valmis ennallistamissuunnitelma komissiolle 1.9.2027 mennessä.

EU:n metsäkatoasetukseen on tullut lieviä kevennyksiä, ja Suomessa kansallista täytäntöönpanoa valmistelevan työryhmän toimikautta on jatkettu kuluvan vuoden loppuun asti. Kansallista metsäkatolakia koskeva hallituksen esitys annettiin elokuussa 2025 eduskunnalle. EU:n maaperädirektiivi tuli voimaan joulukuussa 2025, ja kansallisen lainsäädännön valmistelu on alkanut. Kansallinen lainsäädäntö on ol- tava voimassa 17.12.2028 mennessä.

► [Tilastotietokanta: Teollisuuspuun kauppa](#)

Bioenergiamarkkinat

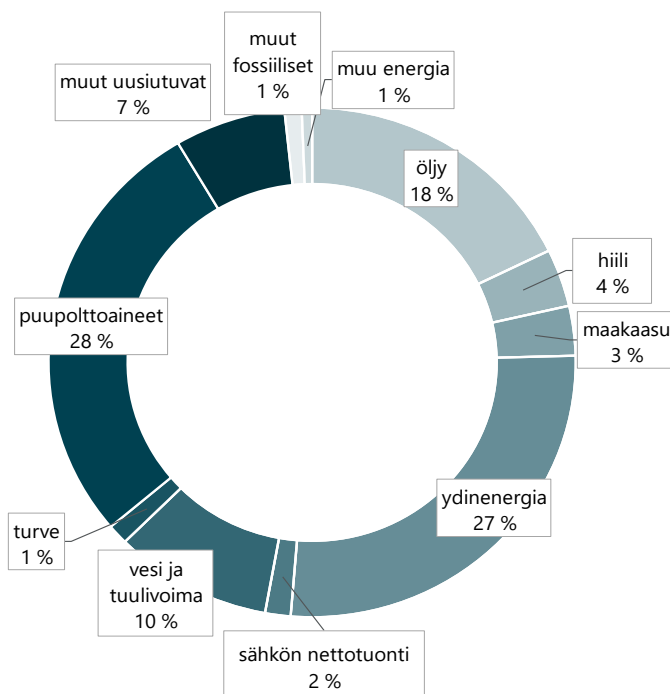
Tuomas Niinistö ja Johanna Routa

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan energian kokonaiskulutus oli vuonna 2025 yhteensä 355 terawattituntia (TWh), mikä on prosentin vähemmän kuin edellisvuonna. Fossiiliset polttoaineet ja turve kattoivat energian kokonaiskulutuksesta yhtä suuren osuuden kuin ydinenergia, eli 27 prosenttia. Fossiilisten polttoaineiden kulutus väheni kahdeksan prosenttia ja turpeen kulutus 19 prosenttia.

Uusiutuvan energian osuus kokonaiskulutuksesta puolestaan nousi 44 prosenttiin. Siirtymä uusiutuviin energianlähteisiin jatkui, sillä niiden osuus kokonaiskulutuksesta kasvoi vajaan prosenttiyksikön edellisvuodesta. Vuonna 2025 uusiutuvaa energiaa kulutettiin Suomessa 157 terawattituntia, josta puupolttoaineiden osuus oli 63 prosenttia. Puuenergian kulutus laski edellisvuodesta vajaan prosentin.

Puupolttoaineet ovat edelleen Suomen merkittävin yksittäinen energianlähde, mutta erityisesti tuuli- ja aurinkovoiman tuotantomäärät ovat kasvaneet nopeasti viime vuosina. Vuonna 2025 tuulivoimalla tuotetun sähkön kulutus kasvoi 10 prosenttia edellisvuodesta, ja Suomen uusiutuvat ry:n tilastojen mukaan tuuli-voimakapasiteetti nousi 9 433 megawattituntiin.

Energialähteiden osuus Suomen energian kokonaiskulutuksesta vuonna 2025

Lähde: Tilastokeskus.

Puuenergian käyttö laskussa

Puuenergian vähentynyt käyttö vuonna 2025 johtui polttoon perustumattomien energiantuotantomenetelmien monipuolistumisesta sekä lauhasta talvesta. Luonnonvarakeskuksen ennakkotietojen mukaan lämpö- ja voimalaitokset käyttivät vuonna 2025 kiinteitä puupolttoaineita 41 terawattituntia, mikä oli viisi prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Määrä vastaa 21 miljoonaa kiintokuutiometriä puuta.

Metsäteollisuuden sivutuotepuun käyttö kasvoi kolme prosenttia ja oli noin kymmenen miljoonaa kuutiometriä. Tästä määrästä kuorta oli 6,4, erilaisia purujakeita 2,8 ja puutähdehettä sekä muita erittelemättömiä puutähteitä 1,2 miljoonaa kuutiometriä. Sivutuotepuun kulutus seuraa metsäteollisuuden tuotantomääriä ja puunkäyttöä, jotka kasvoivat hieman edellisvuodesta. Huomioitavaa on, että merkittävä osa energiantuotannossa käytetystä sivutuotepuusta hyödynnetään metsäteollisuuden oman energiantarpeen kattamiseen.

Sähkökattiloiden ja hukkalämpöjen hyödyntämisen yleistymisen on vaikuttanut erityisesti metsähakkeen käyttöön. Vuonna 2025 lämpö- ja voimalaitokset käyttivät metsähaketta 9,1 miljoonaa kuutiometriä, mikä oli 13 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Käytön pudotus on merkittävä, sillä edellisen kerran metsähakkeen käyttö oli tätä vähäisempää vuonna 2020.

Metsähakkeesta valtaosa, 6,3 miljoonaa kuutiometriä, valmistettiin runko- ja kokopuusta. Vuonna 2025 sen kulutus väheni edellisvuodesta 17 prosenttia. Hakkuutahteista valmistettua metsähaketta kului 2,6 miljoonaa kuutiometriä (-3 %) sekä kantomursketta 0,2 miljoonaa kuutiometriä (-13 %). Lisäksi puupellettejä poltettiin 0,4 miljoonaa kuutiometriä eli

460 000 tonnia, ja kierrätyspuuta 1,0 miljoonaa kuutiometriä.

Metsähakkeen kulutuksen lasku tasaantuu vuonna 2026

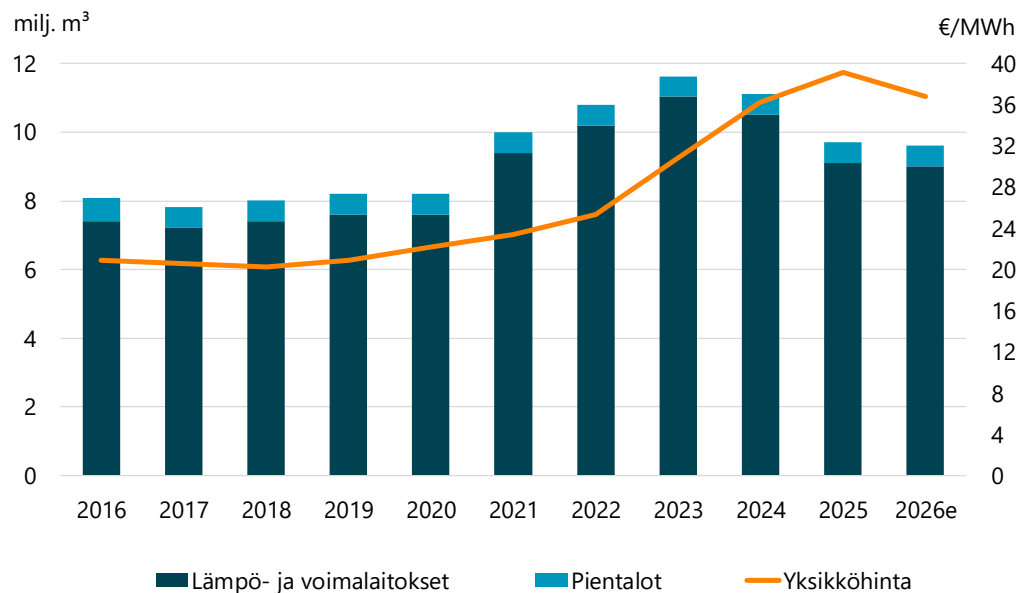
Alkuvuoden 2026 pakkaset nostivat sähkön hinnan korkealle ja lisäsivät puupolttoaineiden käyttöä. Puupolttoaineilla tuotettiin merkittävä määrä lämpöä ja sähköä. Esimerkiksi tammi-kuussa 2026 noin neljännes kotimaisesta sähköntuotannosta oli pääosin puuta polttavien teollisuuden ja kaukolämmöntuotannon CHP-laitosten varassa. Pakkasista huolimatta lämmityskausi jäi aikaisen kevään myötä lyhyeksi. Kylmän jakson kasvattama kysyntä kuitenkin tasasi metsähakkeen käytön laskua, ja kulutuksen odotetaan asettuvan koko vuoden osalta noin yhdeksän miljoonan kuutiometrin tuntumaan. Toteutuva kulutus riippuu olennaisesti tulevan syksyn ja alkutalven sääolosuhteista.

Metsäteollisuuden sivutuotteiden käytön energiantuotannossa odotetaan vähenevän tuotantomäärien supistuessa. Pellettien käyttö ja kysyntä todennäköisesti lisääntyi alkuvuoden pakkasilla, ja niiden tuotannon sekä kulutuksen odotetaan pysyvän vuonna 2026 edellisvuoden tasolla.

Energiapuumarkkinoiden suhdanne on kääntynyt laskuun

Energiapuumarkkinoiden kehitys on ollut viime vuosina nopeaa. Kotimaisen energiapuun kysyntä kasvoi voimakkaasti 2020-luvun alussa ensin turpeesta luopumisen ja myöhemmin

Metsähakkeen kokonaiskäyttö ja hinta Suomessa 2016–2026e

Lähde: Luke.

Venäjän puuntuonnin päättymisen seurauksena. Viimeisen kahden vuoden aikana tilanne on kuitenkin muuttunut, kun polttoon perustamaton energiantuotanto on yleistynyt ja talvet ovat olleet lauhoja. Kuluvan vuoden aikana tilanne on hieman tasaantunut, kun metsähakkeen käyttö kasvoi tammi-helmikuun pakkasjakson aikana.

Luonnonvarakeskuksen puukauppatilastojen mukaan energiapuun ostomäärä putosi vuonna 2025 peräti 45 prosenttia edellisvuodesta. Aiempiin vuosiin verrattuna energiapuun hinnat ovat edelleen kuitenkin suhteellisesti korkealla tasolla. Pystykaupoissa kaiken energiapuun keskihinta nousi 16,0 euroon, eli 10 prosenttia edellisvuotta korkeammaksi, kun taas hankintakaupoissa keskihinta laski seitsemän prosenttia 39,7 euroon. Merkittävimmät muutokset koskivat karsitun energiapuun ja kokopuun kauppamääriä sekä hintoja.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan metsähakkeen keskimääräinen laitoshinta oli vuonna 2025 39,1 euroa megawattitunnilta, mikä on kahdeksan prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2025 puolivälissä keskihinta kääntyi kuitenkin laskuun. Metsähakkeen keskimääräisen laitoshinnan arvioidaan laskevan vuonna 2026 kaikkiaan 5–7 prosenttia viime vuoden keskihinnasta. Hintojen laskua selittävät energiantuotannon muutosten lisäksi puumarkkinoiden kehitys sekä toimitussopimusten uusiminen. Hintojen laskemista kuitenkin rajoittaa hankintaketjujen kasvaneet kustan-

Kuva: Lauri Sikanen/Luke.

nukset. Hintakehityksessä on todennäköisesti myös alueellisia eroja, jotka johtuvat energiantuotannon investoinneista sekä puumarkkinoiden kysynnän ja tarjonnan eroista.

Markkinamuutokset ohjaavat energiapuun hankintaa ja käyttöä

Energiapuun heikentynyt kysyntä ja laskevat hinnat vaikuttavat myös siihen, millaista puuta metsähakkeena poltetaan ja mistä sitä hankitaan. Kysynnän huippuvaiheessa polttoon päätyi hakkuutähteiden ja pieniläpimittaisen puun ohella myös järeämpää metsäteollisuudelle jalostuskelpoista ainespuuta. On arvioitu, että vuonna 2023 ainespuuta poltettiin lämpö- ja voimalaitoksissa 2–3 miljoonaa kuutiometriä. Nykyisessä markkinatilanteessa kuitupuun polttaminen on todennäköisesti vähentynyt, sillä pienemmät käyttömäärät voidaan kattaa edullisemmilla jakeilla.

Metsähakkeen käytön lisääntyvä vaihtelu pidentää energiapuun varastointiaikoja sekä lisää terminaaliperusteisten hankintaketjujen käyttöä. Samalla muutos ohjaa energiapuun hankintaa karsittuun runkopuuhun. Tämän vuoksi pieniläpimittaisen kokopuun ja hakkuutähteiden varastoitavuuteen ja logistiikkaan liittyviä ongelmia on tärkeää saada ratkaistua.

Erityisesti kokopuun kysynnän vähentyminen heikentää mahdollisuuksia kohdentaa energiapuun hankintaa hoitorästeistä kärsiviin nuoriin harvennusmetsiköihin. Näissä metsiköissä hakkuussa poistettavien runkojen pieni koko ja vähäiset hakkuukertymät heikentävät erityisesti karsitun runkopuun korjuun taloudellisia edellytyksiä.

Päästöoikeudet ja geopolitiikka ohjaavat energiamarkkinoita

Keskeiset bioenergiamarkkinoiden epävarmuustekijät liittyvät päästöoikeuksien hintakehitykseen, geopolitiittiseen tilanteeseen sekä energiapolitiikan ennakoitavuuteen.

Kuluvan vuoden aikana päästöoikeuksien hinnat ovat vaihdelleet merkittävästi epävakaa maailmantilanteen ja sen markkinavaikutusten seurauksena. Päästöoikeuksien hinnat nousivat tammikuun 2026 alussa jopa 94 euroon, minkä jälkeen ne laskivat selvästi alkuvuoden aikana. Kevään aikana hinnat ovat olleet jälleen nousussa.

Päästökauppa on osoittautunut tehokkaaksi ilmastopoliittiseksi työkaluksi, joka kannustaa yrityksiä vähäpäästöisempään tuotantoon. Korkea päästöoikeuksien hinta parantaa hakkeen ja metsäteollisuuden sivutuotteiden, kuten kuoren ja purun, kilpailukykyä lämmöntuotannossa. Samalla fossiilisten polttoaineiden korkeat hinnat ovat vahvistaneet kotimaisten polttoaineiden asemaa erityisesti yhdistetyssä lämmön- ja sähköntuotannossa (CHP).

Geopolitiikalla ja siihen liittyvillä riippuvuuksilla on keskeinen merkitys energijärjestelmässä ja sen kehityksessä. Ukrainan sodasta seurannut energiakriisi vauhditti investointeja uusiutuvaan energiaan eri puolilla Eurooppaa. Kulu- van vuoden aikana fossiilisten polttoaineiden kilpailukykyä on merkittävästi heikentänyt myös Lähi-idän kiristyneen geopoliittisen tilan- teen seurauksena tapahtunut hintojen nousu. Mikäli sota ja sen markkinavaikutukset pitkitty- vät, ne voivat osaltaan kiihdyttää erityisesti sähköistymistä tieliikenteessä, jossa fossiilisten polttoaineiden osuus on edelleen hallitseva. Samalla kehitys voi parantaa nestemäisten biopolttoaineiden kilpailukykyä. Niiden keskei- nen ongelma on toistaiseksi ollut korkea hinta suhteessa fossiilisiin vaihtoehtoihin. Vaikutuk- set riippuvat kuitenkin poliittisista valinnoista, kuten siitä, pidetäänkö jakeluvaihtoiteesta ja sen kiristämiseksi asetetuista tavoitteista kiinni.

Huoltovarmuuden ylläpidossa turpeen kaltais- ten polttoaineiden rooli säilyy edelleen. Useat suuret energiantuottajat ovat kuitenkin lopet-

taneet tai suunnittelevat energiaturpeen käy- tön lopettamista lähivuosien aikana, ja sen ku- lutus vähenee edelleen merkittävästi 2030- luvun alkua kohti. Kivihiilen käyttö sähkön ja lämmön tuotannon polttoaineena päättyi Suo- messa keväällä 2025, ja se kielletään lain pe- rusteella 1.5.2029 alkaen. Kivihiileen perustu- vaa energiantuotantoa on korvattu sähkөөn perustuvilla ratkaisuilla, hukkalämmöillä sekä bioenergialla. Teollisissa prosesseissa fossiilista hiiltä käytetään kuitenkin edelleen, ja siitä syn- tyvät päästöt ovat merkittäviä suhteessa Suo- men kokonaispäästöihin.

Puuenergian merkitys on murroksessa

Puuenergia on muuttumassa perusenergiasta joustavaksi tuotantomuodoksi. Sääriippuvaisen energiantuotannon lisääntyminen ja fossiilisis- ta polttoaineista sekä turpeesta luopuminen kasvattavat puun roolia energijärjestelmää tasapainottavana energianlähteenä ja toimi- tusvarmuuden turvaajana. Kehityksen myötä puun poltto keskittyy yhä enemmän kylmille pakkasjaksoille, jolloin sähkökattiloiden käyttö ei ole kannattavaa korkean sähköhinnan vuoksi. Pakkasjaksojen aikana usein myös tuuli- ja aurinkoenergian tuotantomäärät jää- vät pieniksi. Pitkällä aikavälillä energian varas- tointiteknologioiden kehittyminen ja yleistymi- nen voivat kuitenkin helpottaa tilannetta.

Energijärjestelmän tasapaino edellyttää, että puuta polttava laitospäsiteetti säilyy riittävä- nä. Energiateollisuuden ja Huoltovarmuuskes- kuksen teettämän selvityksen mukaan jopa

kolmannes nykyisestä CHP-kapasiteetista voi poistua käytöstä seuraavan kymmenen vuo- den kuluessa. CHP-tuotantoa haastavat erityi- sesti sähkön hinnan vaihtelut sekä lyhentyvä toimintakausi. Laitospäsiteetin ohella ener- giapuun hankintaketjujen toimintaedellytykset ovat aiempaa haastavammat, kun toimitus- ja käyttömäärät ovat heikosti ennakoitavissa ja toimintakustannukset kasvavat.

Poliittinen sääntely sekä sen heikko ennakoita- vuus heikentävät osaltaan energiapuun han- kinnan ja käytön edellytyksiä. Kansallisessa il- mastopoliitikassa metsähakkeen energiakäy- tön verotusta on esitetty keinona vähentää metsähakkuita ja lisätä metsien hiilensidontaa. Kiinteiden biomassapolttoaineiden verotus on ollut esillä myös EU:n energiaverodirektiivin uudistuksessa, joka on edelleen kesken. Sa- moin EU:ssa on käynnistynyt alustava valmiste- lu vuoden 2030 jälkeisestä energia- ja ilmasto- politiikasta. Tämä todennäköisesti johtaa myös uusiutuvan energian sääntelyn uudistamiseen.

Kokonaisuudessaan bioenergiamarkkinat ovat siirtymässä kasvuvaiheesta kohti joustavam- paa, energijärjestelmää tasapainottavaa roo- lia. Puuenergian merkitys säilyy, mutta sen käyttö määräytyy jatkossa aiempaa enemmän markkinaolosuhteiden, sääriippuvuuden ja energiapolitiikan perusteella.

ISSN 2342-7639
ISBN 978-952-419-190-6
URN urn.fi/URN:ISBN:978-952-419-190-6

Copyright: Luonnonvarakeskus (Luke)
Kirjoittajat: Matleena Kniivilä, Jari Viitanen,
Emmi Haltia, Jussi Leppänen, Antti Mutanen,
Tuomas Niinistö ja Johanna Routa

Julkaisija ja kustantaja: Luonnonvarakeskus (Luke), Helsinki 2026
Julkaisuvuosi: 2026
Kannen kuva: Erkki Oksanen, Luke

Löydät meidät verkosta
luke.fi

Luonnonvarakeskus (Luke) Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki